

Stichting tegen Kanker

Onderzoek jongeren en
vape 2023

14/09/2023

**INDI
ville**
DBP PARTNERS

Opzet

Jurgen Minnebo
Partner
jurgen@indiville.be
+32(0)478 380369

Wouter Samyn
Partner
wouter@indiville.be
+32(0)494 084697
@woutersamyn

Opzet van de studie

De focus van dit onderzoek is 'vapen' door jongeren. De resultaten dienen input te leveren voor het beleid rond vapen, en meer bepaald het al dan niet verbieden van de wegwerp e-sigaret en/of bepaalde smaken. Centrale onderzoeksvragen zijn:

- Wat is het vapegedrag bij jongeren, maar ook ouders en pedagogisch personeel?
- Hangt vapen samen met tabak roken of gebruik van snus of nicotinezakjes? Hoe ziet het gebruikerstraject naar vapen of roken eruit?
- Hoe kijken jongeren, hun ouders en leerkrachten/pedagogisch personeel naar vapen?

Daartoe werd tussen 3 augustus 2023 en 4 september 2023 een kwantitatieve online meting uitgevoerd bij een staal van de Belgische bevolking (n=1962) op basis van de online panels van Dynata en Bpact. Daarin werden drie groepen onderscheiden:

- Jongeren van 15 t.e.m. 20 jaar (n=682)
- Pedagogisch personeel (leerkrachten, zorgcoördinatoren, directie ... (n=258)
- Ouders met inwonende kinderen van 12 t.e.m. 20 jaar (n=1097)

Weging:

Gezien de specifieke en diverse samenstelling van de steekproef, werden geen verdere quota vooropgesteld; de data werden daarom ook niet verder gewogen.

1962 respondenten

- 682 jongeren tussen 15 en 20
- 258 pedagogisch personeel
- 1097 ouders met kinderen tussen 12 en 20 jaar

online
7' 00"

Sleutelbevindingen

- 1. Vapen maakt deel uit van het dagelijks leven van 15-20-jarigen.**
 - 38% van de jongeren 15-20 jaar vapede ooit al, 32% deed dat het voorbije jaar nog; 16% geeft aan momenteel nog te vapede.
 - 61% van de jongeren 15-20 heeft één of meer vrienden die vapede en 59% zegt iemand jonger dan 16 die vapede te kennen.
- 2. Jongeren 15-20 hebben een andere relatie met vapede dan wie ouder is.**
 - Indicaties dat vapede een belangrijke opstap naar roken vormt bij jongeren die aan het begin staan van hun 'gebruikertraject': 33% van de jongeren 15-20 die roken geeft aan dat ze voorheen vapede, terwijl dit bij de oudere respondenten slechts 4% is.
 - Voor wie ouder is dan 20, was vapede voor bijna negen op de tien (88%) een manier om te stoppen met roken. Bij jongeren 15-20 is dat slechts voor één op vijf het geval. Hoewel zij door hun leeftijd sowieso een minder lange voorgeschiedenis met roken hebben, lijkt dit erop te wijzen dat voor 15-20 jarigen vapede een activiteit op zich is, terwijl het voor wie ouder is dan 20 meer een rookstopmiddel of middel om minder te roken is.
- 3. Smaken spelen een grote rol in de aantrekkingskracht van vapede**
 - Bij jongeren 15-20 en vapers zijn de lekkere smaak en het aanbod van telkens nieuwe smaken belangrijkere redenen om te gebruiken dan voor ouderen en wie niet vapede.
 - Algemeen genomen zijn fruitsmaken het populairst, maar nog uitgesprokener bij jongeren 15-20. Vooral smaken van bessen (59%), tropisch fruit (36%) en andere fruitsmaken (38%; waarbij vooral watermeloen primeert) zijn populair bij 15-20 jarigen. Ook snoepsmaken worden door 16% verkozen. Bij wie ouder is dan 20 is de top 3 van het smakenpallet beduidend anders: ook bij hen zijn smaken van bessen populairst (40%), maar daarna volgen tabaksmaak (27%) en munt/mentholsmaken (25%), wat een bijkomende indicatie is dat vapede voor hen meer een substituuat is voor roken.
 - Eén op de drie (32%) respondenten geeft aan dat nieuwsgierigheid naar de verschillende smaken één van de redenen was om te beginnen vapede. Bij 15-20-jarigen loopt dit op tot bijna vier op de tien (38%).
 - De smaak van wegwerp e-sigaretten is een belangrijke reden om een aangeboden wegwerp e-sigaret wel te proberen. Van alle wegwerp e-sigaretten, is de kans dat men deze zou aanvaarden bij niet-vapers het hoogst wanneer deze een zoete smaak heeft. Verder zijn nieuwsgierigheid naar de smaak en dat het wel lekker lijkt de belangrijkste redenen om een aangeboden vapede te proberen, waarbij deze reden nog sterker speelt bij jongeren 15-20.

Managementsamenvatting

Kennis en gedrag - Roken, vaperen, snus, nicotinezakjes

Nagenoeg negen op de tien respondenten (89%) kent vaperen en weet ook wat dit inhoudt.

Ongeveer de helft van de respondenten (51%) gebruikte ooit al één of meer van de genoemde producten. Momenteel gebruikt nog één op de vijf (19%) minstens één van deze producten, waarbij tabak roken (13%) primeert bij gebruikers. 38% van de jongeren 15-20 jaar vapede ooit al, 32% deed dat het voorbije jaar nog; 16% geeft aan momenteel nog te vaperen. Vaperen is in deze groep iets gangbaarder dan tabak roken en sowieso veel sterker ingeburgerd dan bij ouders en pedagogisch personeel. Binnen de groep jongeren 15-20 die tabak rookt of vapede, is de gemiddelde leeftijd waarop men het eerst experimenteerde met tabak 15,6 jaar en met vaperen 16,5 jaar.

Wie rookt of vapede, doet dat het meest meerdere keren per dag, waarbij dit bij tabak roken nog meer het geval is dan bij vaperen. Bij wie vapede, doet 8% dit heel occasioneel (minder frequent dan maandelijks), wat op probeergedrag lijkt te wijzen.

Redenen gebruik

De belangrijkste motieven voor gebruik zijn stressbestrijding en kalm worden, gewoonte en een moment voor jezelf. Opvallend: bij wie vapede en bij jongeren 15-20 is de lekkere smaak samen met stressbestrijding en kalm worden de belangrijkste reden. Ook het feit dat er telkens nieuwe smaken zijn om te ontdekken is voor jongeren en vapers een significant belangrijkere reden om te gebruiken dan voor ouderen en wie niet vapede. Daarnaast spelen 'peer pressure' ('mijn vrienden doen het ook') en het gevoel dat samen gebruiken een band scheidt bij jongeren 15-20 ook een belangrijkere rol dan bij wie ouder is. Ook het feit dat gebruiksproducten makkelijk te verkrijgen zijn is voor jongeren 15-20 meer een reden om te gebruiken dan voor wie ouder is.

Voor vapers is ook de relatie met roken belangrijker dan gemiddeld: zij geven meer aan te vaperen omdat het minder schadelijk is dan roken, om minder tabak te roken of om te stoppen met roken.

Proberen stoppen met gebruik

Nagenoeg driekwart (73%) van wie momenteel rookt, probeerde ooit al te stoppen met roken, waarvan nagenoeg de helft (49%) al verschillende keren. Bij vaperen is die neiging beduidend minder aanwezig: zes op de tien (59%) probeerde nog nooit om te stoppen, 24% al één keer, 17% meerdere keren.

Relatie vaperen en tabak roken

Ruim vier op de tien (44%) huidige vapers, rookt ook. Eén op de drie ex-vapers, rookt momenteel.

Iets minder dan één op de vijf (17%) rokers geeft aan dat ze vaperen alvorens ze tabak begonnen te roken. Bij jongeren 15-20 is dit cijfer beduidend hoger: in deze groep geeft één op de drie rokers aan dat ze voorheen vaperen, terwijl dit bij de oudere respondenten slechts 4% is. Erg gelijkaardige cijfers zien we bij wie ooit zowel al rookte als vapede: zowat acht op de tien geeft aan eerst begonnen te zijn met roken en pas nadien met vaperen. Bij jongeren 15-20 is deze volgorde overwegend gelijk, maar meer jongeren 15-20 dan wie ouder is dan 20 geven aan dat ze vaperen alvorens ze begonnen met roken. Er lijken met andere woorden indicaties dat vaperen een belangrijke opstap naar roken vormt bij jongeren die aan het begin staan van hun 'gebruikertraject'.

Voor 44% van wie momenteel vapede, was beginnen vaperen een manier om te stoppen met tabak roken, voor een even grote groep vapers was dit geen reden. Er is een groot verschil tussen jongeren 15-20 en wie ouder is dan 20. Voor wie ouder is dan 20, was vaperen voor bijna negen op de tien (88%) een manier om te stoppen met roken. Bij jongeren 15-20 is dat slecht voor één op vijf het geval. Hoewel zij door hun leeftijd sowieso een minder lange voorgeschiedenis met roken hebben, lijkt dit erop te wijzen dat voor 15-20 jarigen vaperen een activiteit op zich is, terwijl het voor wie ouder is dan 20 meer een rookstopmiddel of middel om minder te roken is.

Managementsamenvatting

Vapen

Ongeveer zeven op de tien respondenten (72%) kent iemand in de omgeving die vapet. Bij jongeren 15-20 loopt dit zelfs op 89%, waarbij 61% aangeeft één of meer vrienden te hebben die vapen. Eén op de drie respondenten geeft aan vapende kinderen jonger dan 16 te kennen. Bij jongeren 15-20 ligt dit een stuk hoger: zes op de tien (59%) zegt iemand jonger dan 16 die vapet te kennen. Van het pedagogisch personeel geeft 35% aan vapende -16 jarigen te kennen.

Bij jongeren 15-20 zijn vooral de vrienden op de hoogte van het feit dat men vapet. Bij ruim zes op de tien (62) jongeren 15-20 zijn de ouders niet op de hoogte. Eén op de tien vapende studenten geeft aan dat hun leerkrachten weten dat ze vapen.

Waar vapers ouder dan 20 vooral gebruik maken van 'mods' (67%), gebruiken jongeren 15-20 vooral wegwerp e-sigaretten (86%). Ook bij ex-vapers is dit het geval. Wegwerp e-sigaretten zijn dus –ook in de probeerfase– vooral aantrekkelijk voor jongeren 15-20. Gebruiksgemak, prijs, gewoonte en mogelijkheid om te verbergen zijn de belangrijkste redenen voor 15-20 jarigen om wegwerp e-sigaretten te verkiezen boven herbruikbare systemen.

Jongeren 15-20 die vapen gebruiken overwegend vapes met nicotine: 72% zegt altijd (44%) of hoofdzakelijk (28%) vapes met nicotine te gebruiken.

Jongeren 15-20 kopen wegwerp e-sigaretten vooral in nachtwinkels en benzinestations (50%), wat beduidend meer is dan wie ouder is dan 20 (25%).

Vapes - smaken

Algemeen genomen zijn fruitsmaken het populairst, maar nog uitgesprokener bij jongeren 15-20. Vooral smaken van bessen (59%), tropisch fruit (36%) en andere fruitsmaken (38%; waarbij vooral watermeloen primeert) zijn populair bij 15-20 jarigen. Ook snoepsmaken worden door 16% verkozen. Bij wie ouder is dan 20 is de top 3 van het smakenpallet beduidend anders: ook bij hen zijn smaken van bessen populairst (40%), maar daarna volgen tabaksmaak (27%) en munt/mentholsmaken (25%).

Eén op de drie (32%) respondenten geeft aan dat nieuwsgierigheid naar de verschillende smaken één van de redenen was om te beginnen vapen. Bij 15-20-jarigen loopt dit op tot bijna vier op de tien (38%).

Managementsamenvatting

Probeergedrag

Ongeveer een kwart (23%) van de jongeren 15-20 die momenteel niet roken, vaperen of tabak gebruiken, vaperen ooit wel een keer mee met iemand anders. Nog eens 26% kreeg al een wegwerp e-sigaret aangeboden. Nagenoeg de helft (47%) van de respondenten zei al meerdere keren nee tegen 'vaperen'. Al deze cijfers zijn uitgesproken en significant hoger dan bij wie ouder is dan 20.

Algemeen genomen zijn niet- of ex-gebruikers weinig geneigd om een aangeboden wegwerp e-sigaret te proberen: driekwart (76%) zegt dit zeker niet te zullen doen, nog eens 13% waarschijnlijk niet; één op de tien (11%) zou toch in de verleiding komen of het wel proberen. Jongeren 15-20 zijn beduidend sterker geneigd om een aangeboden wegwerp e-sigaret te proberen: ruim één op de vijf zou dit waarschijnlijk wel proberen, waarbij één op de tien 15-17-jarigen dit zeker zou doen. De neiging om een wegwerp e-sigaret te proberen neemt ook toe naarmate de respondent lager is opgeleid. Bij studenten in het secundair is de kans dat men een wegwerpvape probeert groter in de niet ASO-richtingen. Het zijn ook vooral tabak rokers die geneigd zijn om een aangeboden wegwerp e-sigaret te aanvaarden

De smaak van wegwerp e-sigaretten is een belangrijke reden om een aangeboden wegwerp e-sigaret wel te proberen. Van alle wegwerp e-sigaretten, is de kans dat men deze zou aanvaarden bij niet-vapers het hoogst wanneer deze een zoete smaak heeft. Verder zijn nieuwsgierigheid naar de smaak en dat het wel lekker lijkt de belangrijkste redenen om een aangeboden vaperen te proberen, waarbij deze reden nog sterker speelt bij jongeren 15-20. Naast smaak is ook de aanwezigheid van veel mensen in de omgeving die vaperen voor jongeren 15-20 een belangrijkere reden om een vaperen te proberen dan voor wie ouder is dan 20.

Attitudes over vaperen en draagvlak beleidsmaatregelen

De meerderheid van de onderzochte steekproef gaat er mee akkoord dat vaperen verslavend is. Meer dan twee derde gaat akkoord dat vapesmaken die jongeren aantrekken verboden zouden moeten worden en ongeveer de helft gaat akkoord dat er een verbod moet komen op de verkoop van wegwerp e-sigaretten. Nog eens de helft vindt dat e-sigaretten enkel in sobere verpakking verkocht mogen worden.

39% vindt dat vaperen ervoor zorgt dat mensen beginnen met tabak te roken, 32% vindt dat vaperen ervoor zorgt dat mensen stoppen met tabak roken. Ongeveer de helft denkt dat de tabakindustrie influencers betaalt om vaperen te promoten. 29% weet van verkooppunten waar ook -18-jarigen makkelijk een wegwerp e-sigaret kunnen kopen. 14% geeft aan dat de verschillende smaakjes hen benieuwd maakt om een wegwerp e-sigaret te proberen, wat oploopt tot 31% bij 15-17-jarigen en 26% bij 18-20-jarigen.

Managementsamenvatting

Ouders van inwonende kinderen/jongeren 12 t.e.m. 20

- 49% van de ouders met inwonende kinderen 12 t.e.m. 20 jaar oud geeft aan dat er over vaperen gesproken wordt thuis.
- Drie kwart waarschuwt hun kinderen voor de gevaren van vaperen, van ongeveer twee derde van de ouders mogen hun kinderen niet vaperen en wordt vaperen gezien als een opstapje naar roken. 42% maakt zich dan ook zorgen dat hun kinderen zouden beginnen met vaperen.
- 38% van de ouders van vaperende jongeren, vindt het vapergedrag van hun kinderen problematisch, 37% vindt dit niet.
- Daarnaast geeft de helft aan dat het moeilijk is om te controleren of kinderen vaperen. 22% geeft aan dat effectief te doen.
- 20% geeft aan dat ze liever hebben dat hun kinderen vaperen dan dat ze tabak roken. Van 6% van de ouders mogen hun kinderen vaperen.

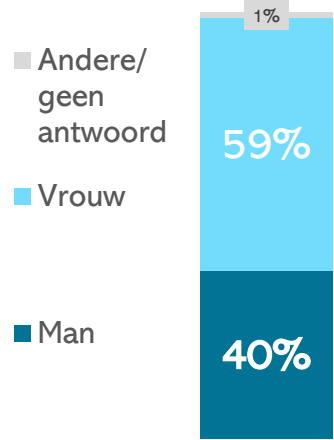
Pedagogisch personeel

40% van het pedagogisch personeel in scholen geeft aan dat er in de lessen aandacht aan vaperen wordt besteed. In 43% van de scholen is er een algemeen verbod op de schoolterreinen, 27% van de scholen breidt dit nog uit naar de onmiddellijke omgeving van de school. In 14% van de scholen staat er niks in het schoolreglement over vaperen. 17% heeft geen idee of er iets over vaperen in het schoolreglement staat.

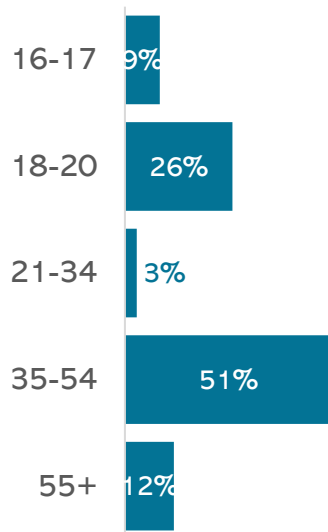
Gelijkaardig aan de ouders, heerst er een bezorgdheid over vaperen bij het pedagogisch personeel. Tegelijk geeft 56% aan dat vaperen op school moeilijk te controleren is (30% geeft regelmatig leerlingen te controleren). 21% van het pedagogisch personeel geeft aan dat het niet aan de school is om leerlingen te controleren op vaperen. Ongeveer de helft maakt zich zorgen over het aantal leerlingen dat vaperen. En 45% vindt het vapergedrag van leerlingen problematisch. Er is geen verschil in opinie merkbaar tussen leerkrachten, directies en zorgcoördinatoren.

Steekproefbeschrijving

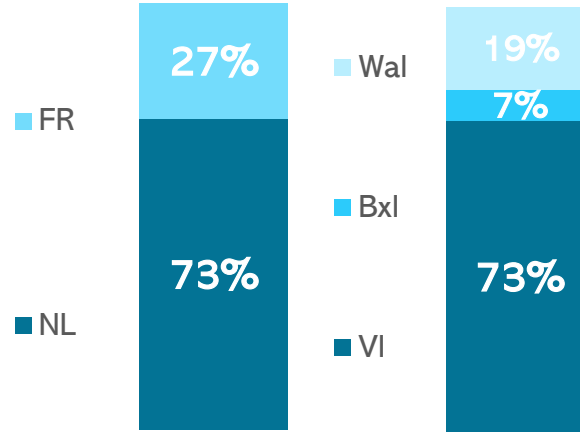
Geslacht

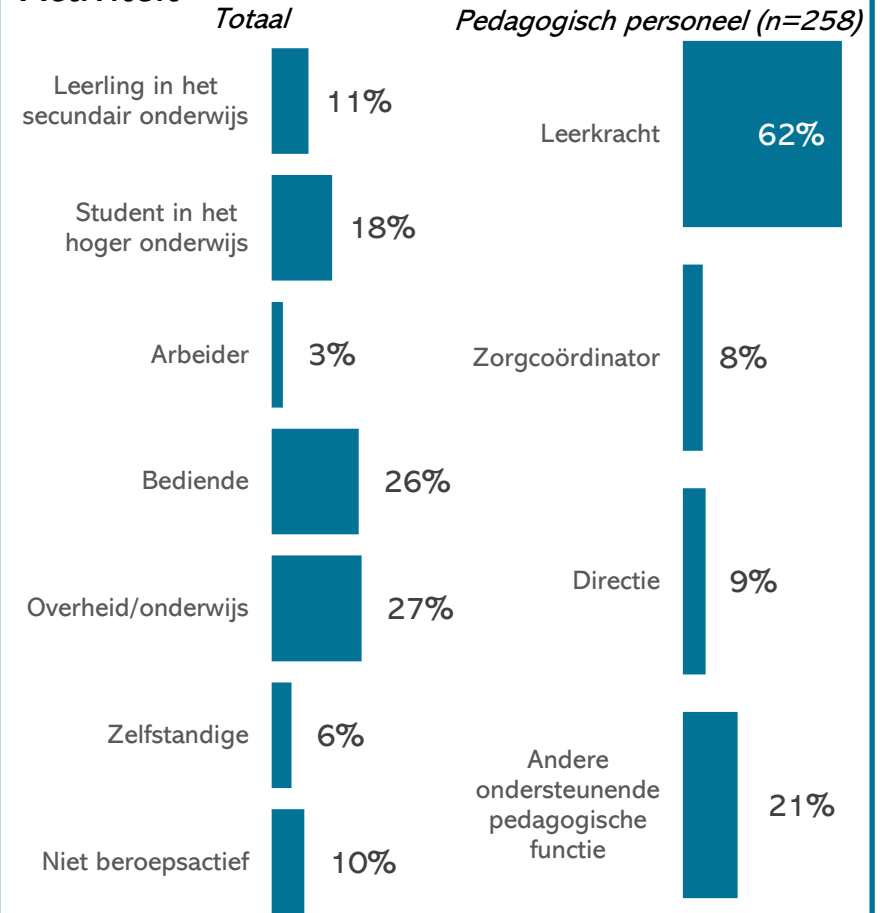
Leeftijd

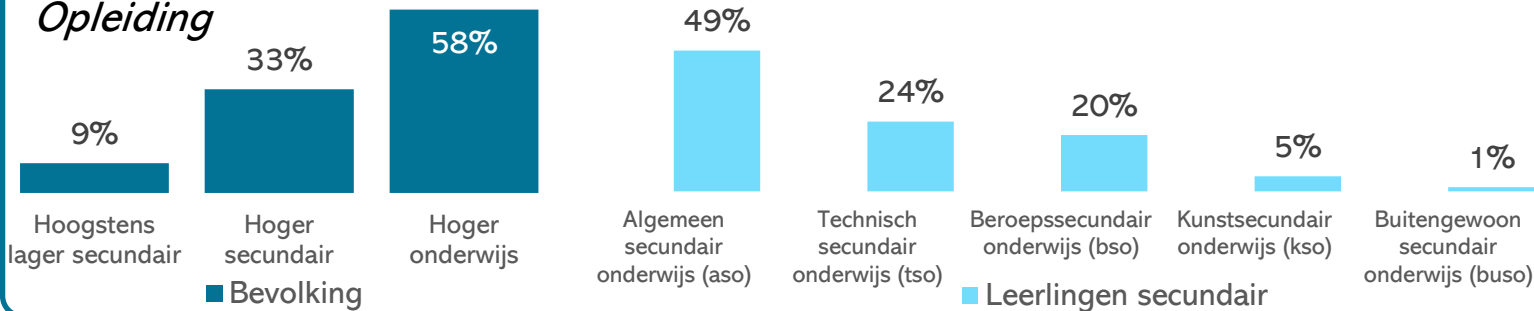
Taal & regio

Activiteit

Opleiding

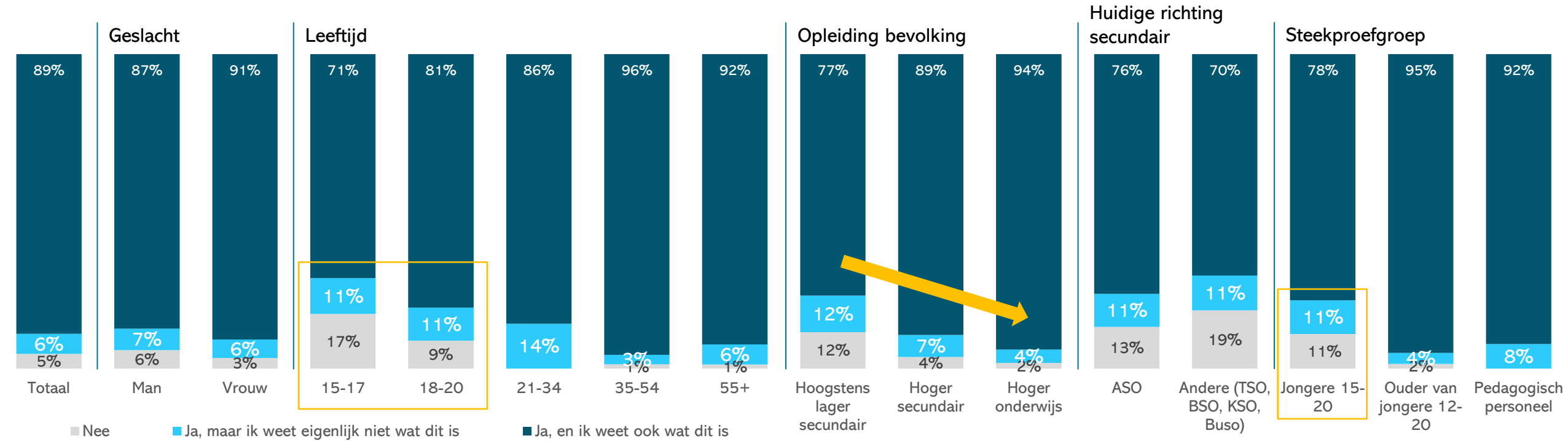

Roken, vaper, snus,
nicotinezakjes
Kennis & gedrag

Kennis 'vapen'

Heb je ooit al gehoord van 'vapen'?

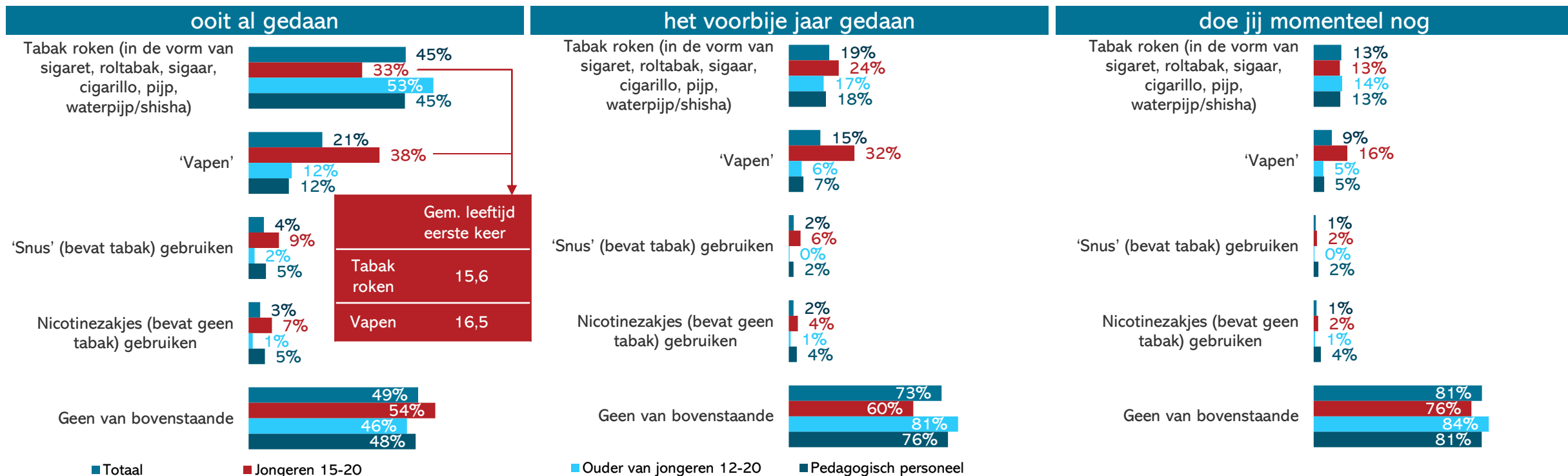

Nagenoeg negen op de tien respondenten (89%) kent vapes en weet ook wat dit inhoudt. De kennis ligt lager bij

- Jongeren 15-20
- De laagst opgeleide bevolkingsgroep

Gedrag roken / vaperen / snus / nicotinezakjes

Welke van onderstaande zaken heb jij ...

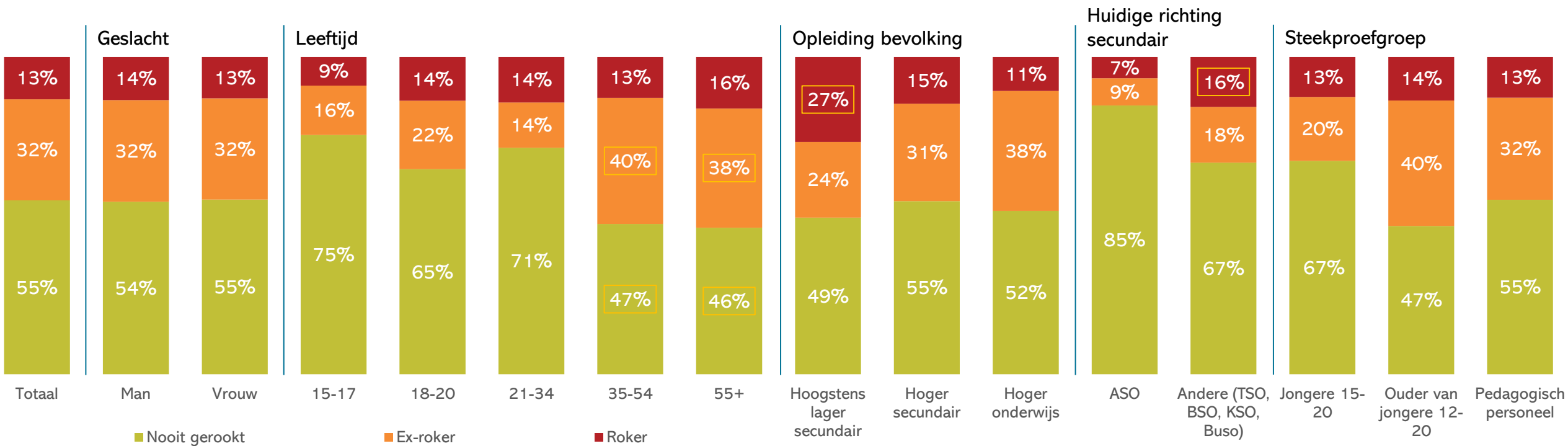

Ongeveer de helft van de respondenten (51%) gebruikte ooit al één of meer van de genoemde producten. Momenteel gebruikt nog één op de vijf (19%) minstens één van deze producten, waarbij tabak roken (13%) primeert bij gebruikers.

38% van de jongeren 15-20 jaar vapede ooit al, 32% deed dat het voorbije jaar nog; 16% geeft aan momenteel nog te vaperen. Vapen is in deze groep iets gangbaarder dan tabak roken en sowieso veel sterker ingeburgerd dan bij ouders en pedagogisch personeel.

Binnen de groep jongeren 15-20 die tabak rookt of vaped, is de gemiddelde leeftijd waarop men het eerst experimenteerde met tabak 15,6 jaar en met vaperen 16,5 jaar.

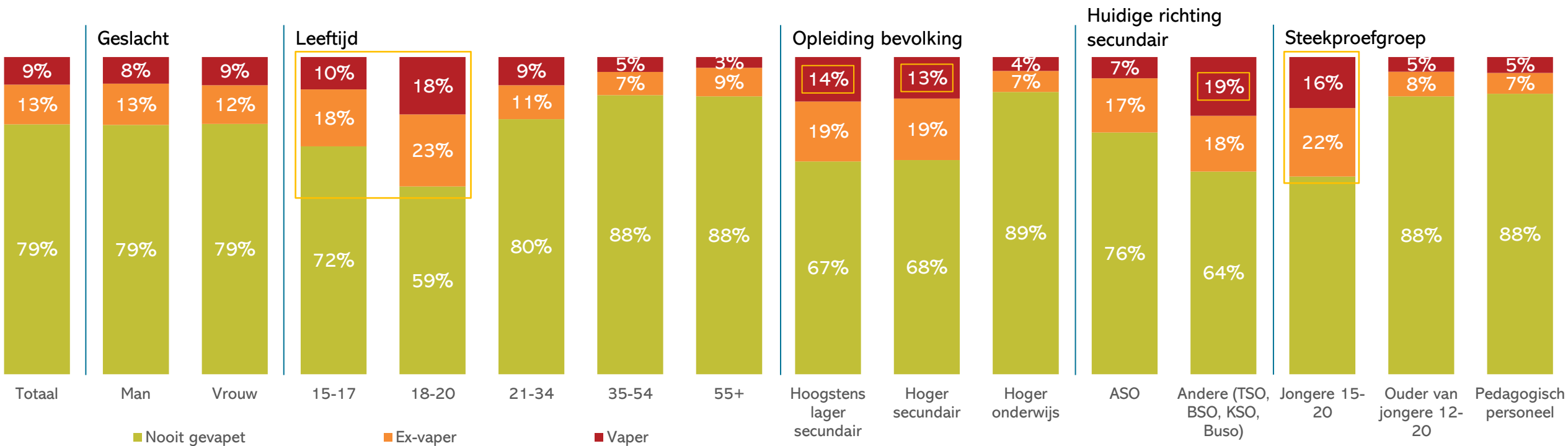
Typologie tabak roken

Algemeen genomen rookte 55% van de respondenten nooit, één op de drie (32%) rookte vroeger, maar nu niet meer, 13% rookt vandaag nog tabak.

Wie ouder is dan 35 heeft een grotere kans om ooit gerookt te hebben dan wie jonger is. Het percentage rokers is hoger in de groep laagst opgeleiden en bij leerlingen die niet in een ASO richting zitten.

Typologie vaperen

Algemeen genomen vapede 79% van de respondenten nooit, 13% vapede vroeger, maar nu niet meer, 9% vapede vandaag nog.

15-20 jarigen hebben een grotere kans om ooit gevapede te hebben of te vapede dan wie ouder is. Het percentage vapers is hoger in de groep laag en middelhoog opgeleiden en bij leerlingen die niet in een ASO richting zitten.

Frequentie gebruik

Hoe vaak doe je vandaag onderstaande zaken?

Wie rookt of vapet, doet dat het meest meerdere keren per dag, waarbij dit bij tabak roken nog meer het geval is dan bij vapen.

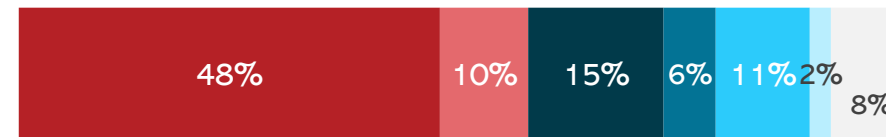
Bij wie vapet, doet 8% dit heel occasioneel (minder frequent dan maandelijks), wat op probeergedrag lijkt te wijzen.

Bij jongeren 15-20 ligt het percentage dat minstens dagelijks tabak rookt (64%) of vapet (46%) wel lager dan bij wie ouder is (respectievelijk 81% en 78%).

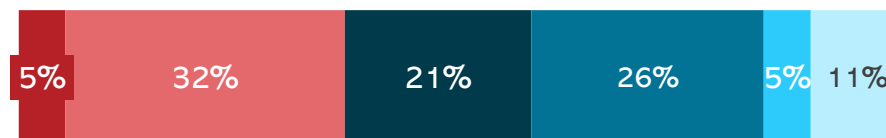
Tabak roken (in de vorm van sigaret, roltabak, sigaar, cigarillo, pijp, waterpijp/shisha) - n=260

'Vapen' - n=170

'Snus' (bevat tabak) gebruiken - n=19 (!)

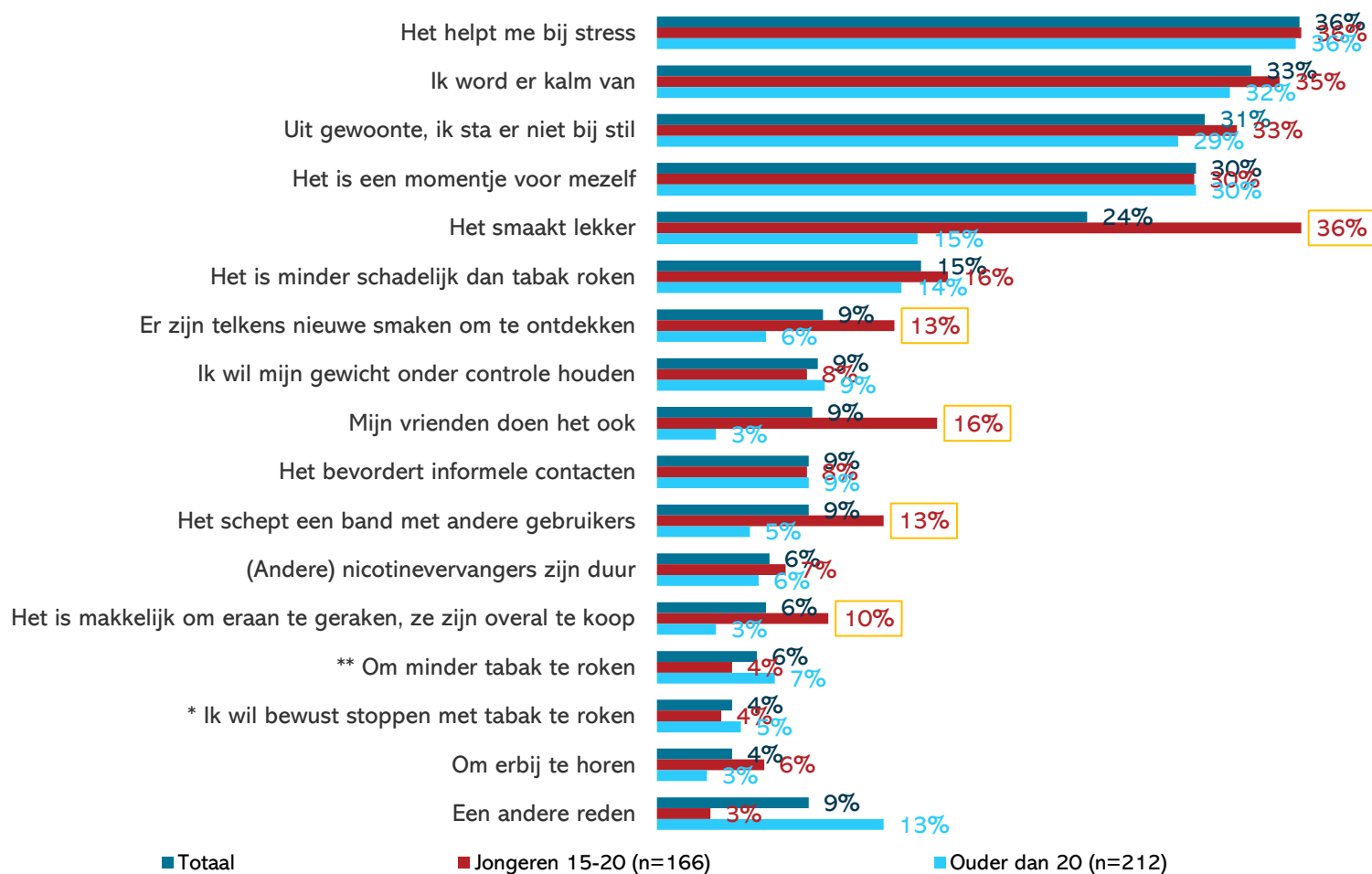
Nicotinezakjes (bevat geen tabak) gebruiken - n=28 (!)

- Meerdere keren per dag
- Ongeveer 1 keer per dag
- Meerdere keren per week (maar niet dagelijks)
- Ongeveer 1 keer per week
- Een paar keer per maand (maar niet iedere week)
- Ongeveer 1 keer per maand
- Minder frequent

Redenen gebruik

Wat zijn voor jou de belangrijkste redenen om te roken, vaper, 'snus' of nicotinezakjes te (blijven) gebruiken?

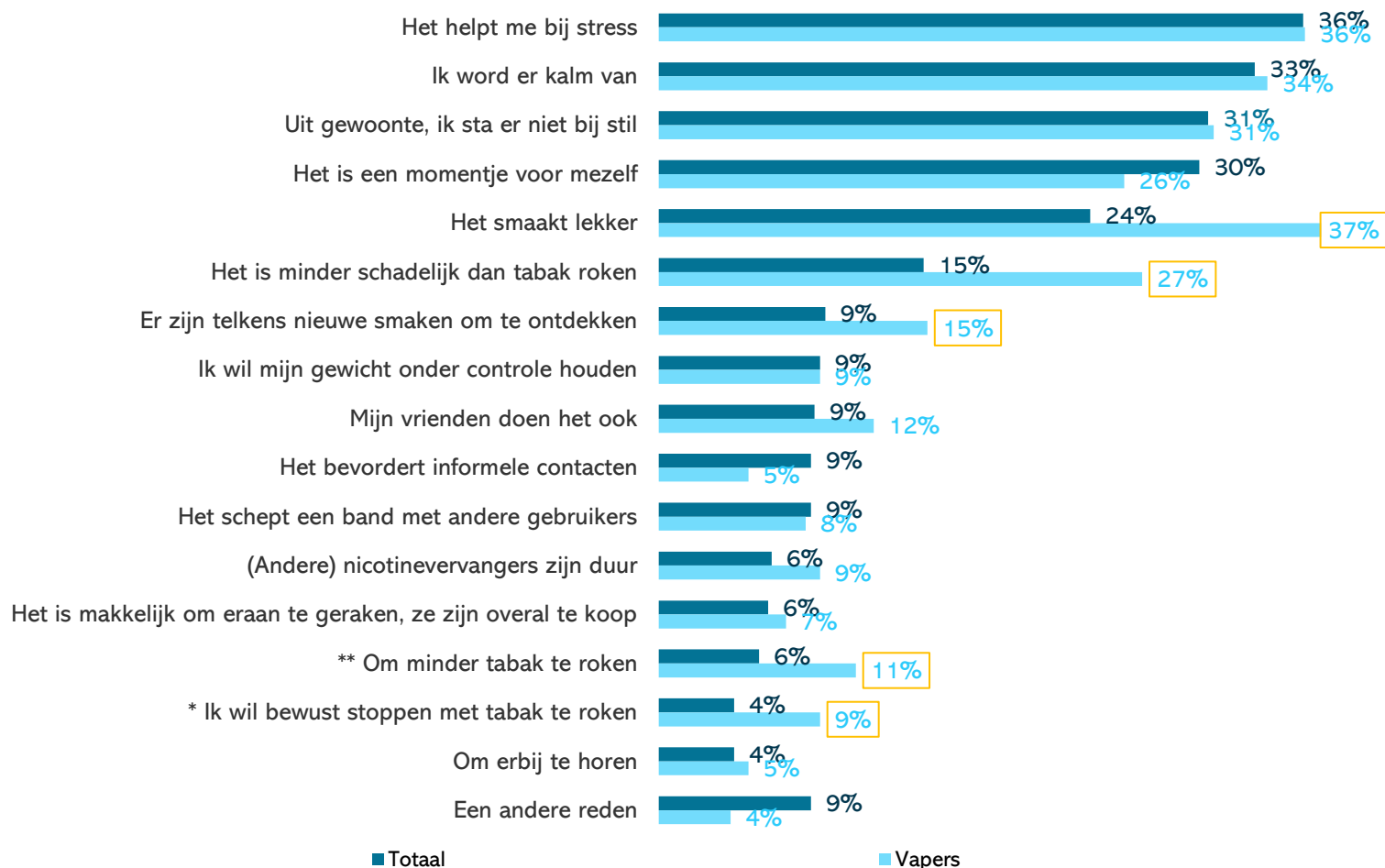
De belangrijkste motieven voor gebruik zijn stressbestrijding en kalm worden, gewoonte en een moment voor jezelf.

Opvallend: bij jongeren 15-20 is de lekkere smaak samen met stressbestrijding en kalm worden de belangrijkste reden. Ook het feit dat er telkens nieuwe smaken zijn om te ontdekken is voor jongeren een significant belangrijkere reden om te gebruiken dan voor ouderen. Daarnaast spelen 'peer pressure' ('mijn vrienden doen het ook') en het gevoel dat samen gebruiken een band schept bij jongeren 15-20 ook een belangrijkere rol dan bij wie ouder is. Ook het feit dat gebruiksproducten makkelijk te verkrijgen zijn is voor jongeren 15-20 meer een reden om te gebruiken dan voor wie ouder is.

* alleen gevraagd aan wie zowel vaper als rookt | ** alleen gevraagd aan wie rookt en nog een ander product gebruikt

Redenen gebruik - vaperen

Wat zijn voor jou de belangrijkste redenen om te roken, vaperen, 'snus' of nicotinezakjes te (blijven) gebruiken?

De belangrijkste motieven voor gebruik zijn stressbestrijding en kalm worden, gewoonte en een moment voor jezelf.

Specifiek bij vapers is de lekkere smaak samen met stressbestrijding de belangrijkste reden. Ook het feit dat er telkens nieuwe smaken zijn en dat vaperen lekker smaakt zijn specifieke redenen voor vapers.

Daarnaast is ook de relatie met roken voor vapers belangrijker dan gemiddeld: zij geven meer aan te vaperen omdat het minder schadelijk is dan roken, om minder tabak te roken of om te stoppen met roken.

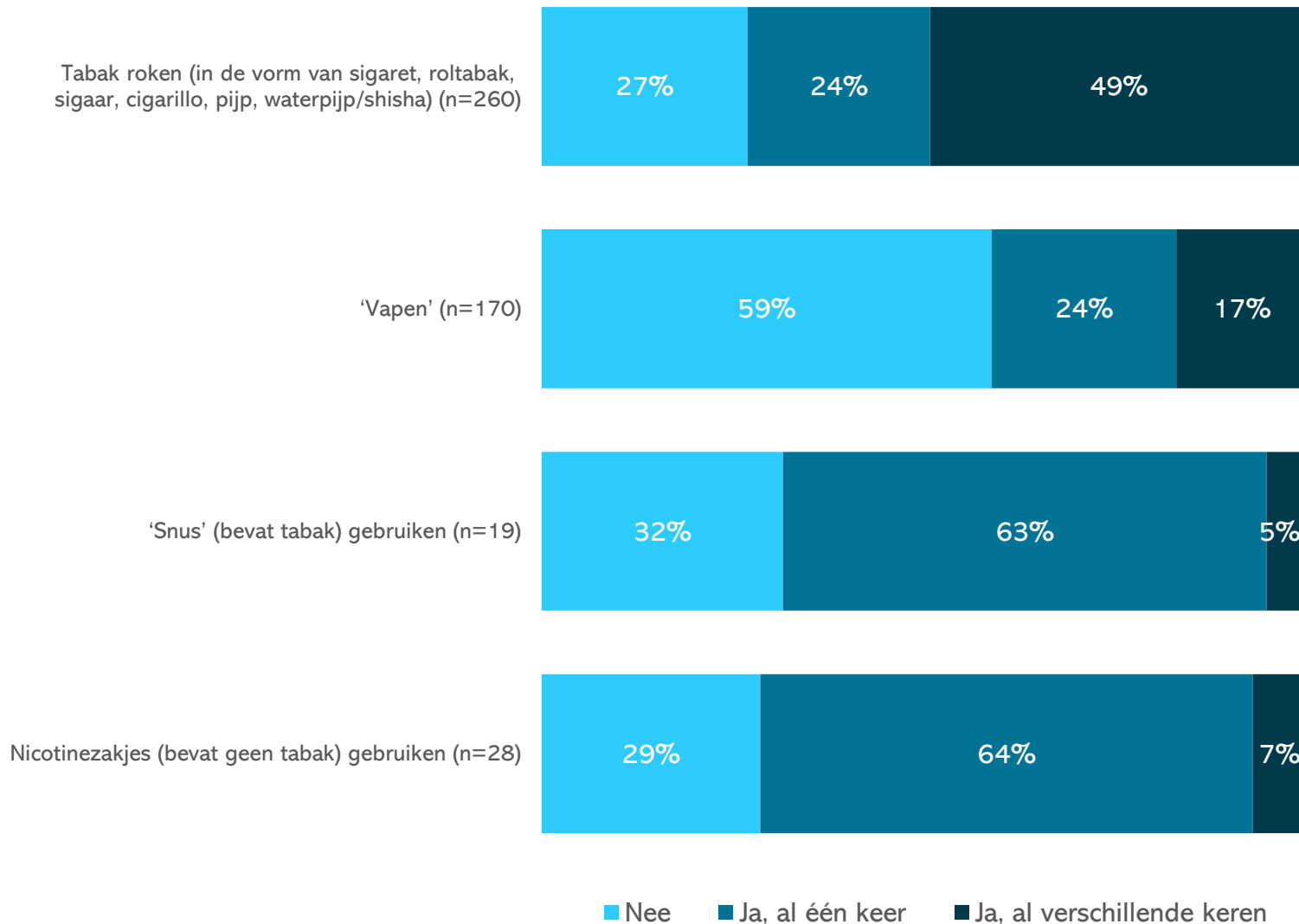
* alleen gevraagd aan wie zowel vaped als rookt | ** alleen gevraagd aan wie rookt en nog een ander product gebruikt

Proberen stoppen

Heb je ooit al geprobeerd om te stoppen met ...?

Nagenoeg driekwart (73%) van wie momenteel rookt, probeerde ooit al te stoppen met roken, waarvan nagenoeg de helft (49%) al verschillende keren.

Bij vaperen is die neiging beduidend minder aanwezig: zes op de tien (59%) probeerde nog nooit om te stoppen, 24% al één keer, 17% meerdere keren.

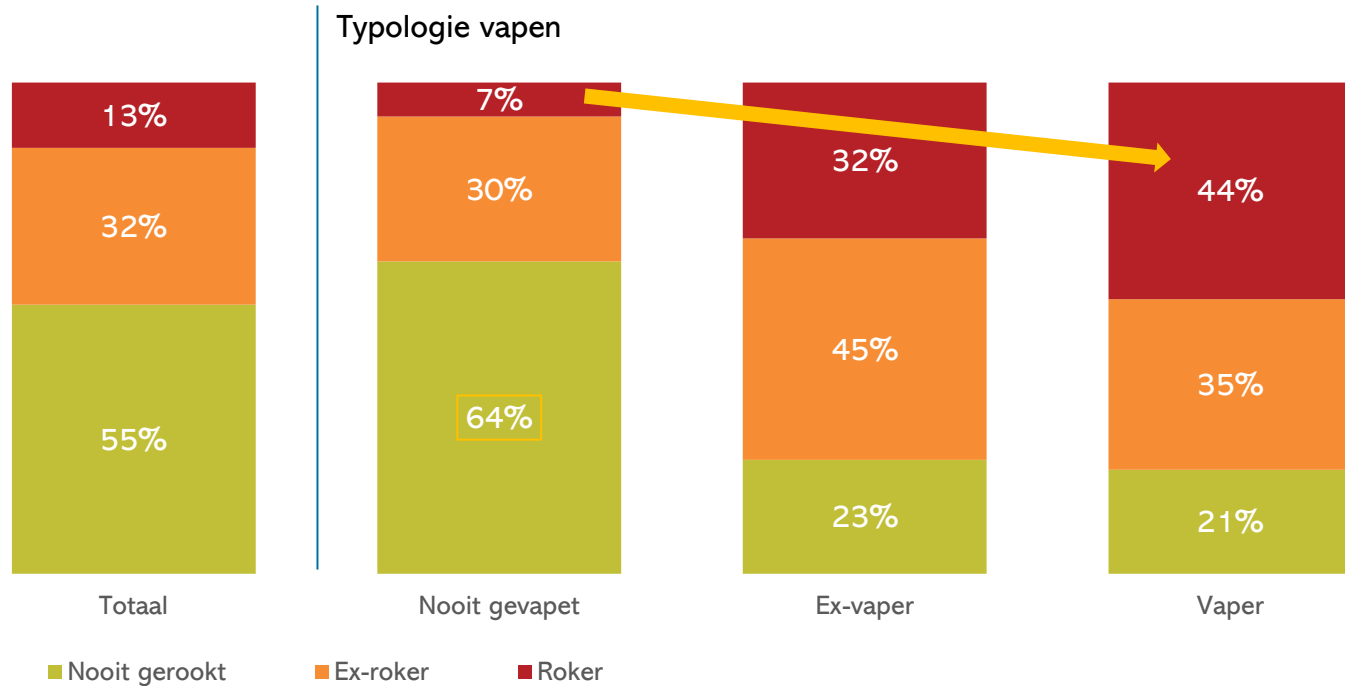

Relatie vaperen & tabak roken

Relatie vaperen & tabak roken

Typologie tabak roken x typologie vaperen

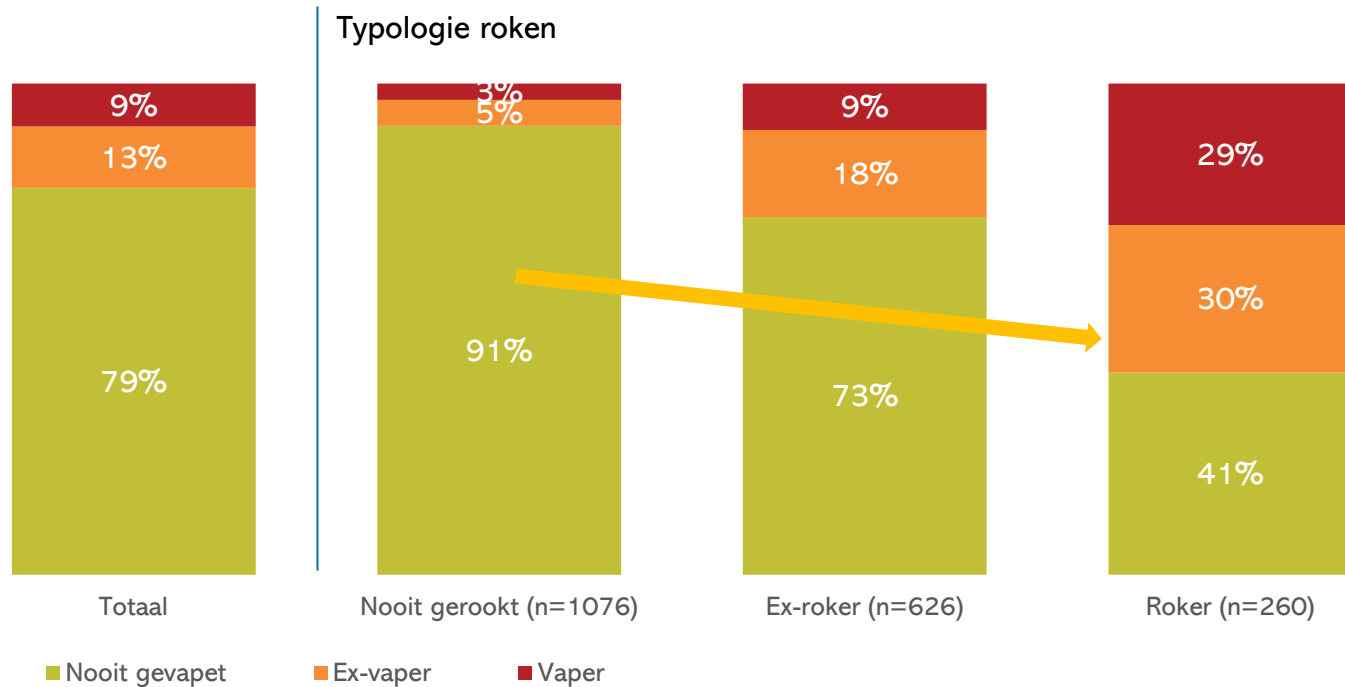
Totale steekproef

Tabelpercentages		Typologie vaperen			Rijttotaal
		Vaper	Ex-vaper	Nooit gevapet	
Typologie roken	Roker	4%	4%	6%	13%
	Ex-roker	3%	6%	23%	32%
	Nooit gerookt	2%	3%	50%	55%
Kolomtotaal		9%	12%	79%	100%

Ruim vier op de tien (44%) huidige vapers, rookt ook. Eén op de drie ex-vapers, rookt momenteel.

Relatie vaperen & tabak roken

Typologie vaperen x typologie tabak roken

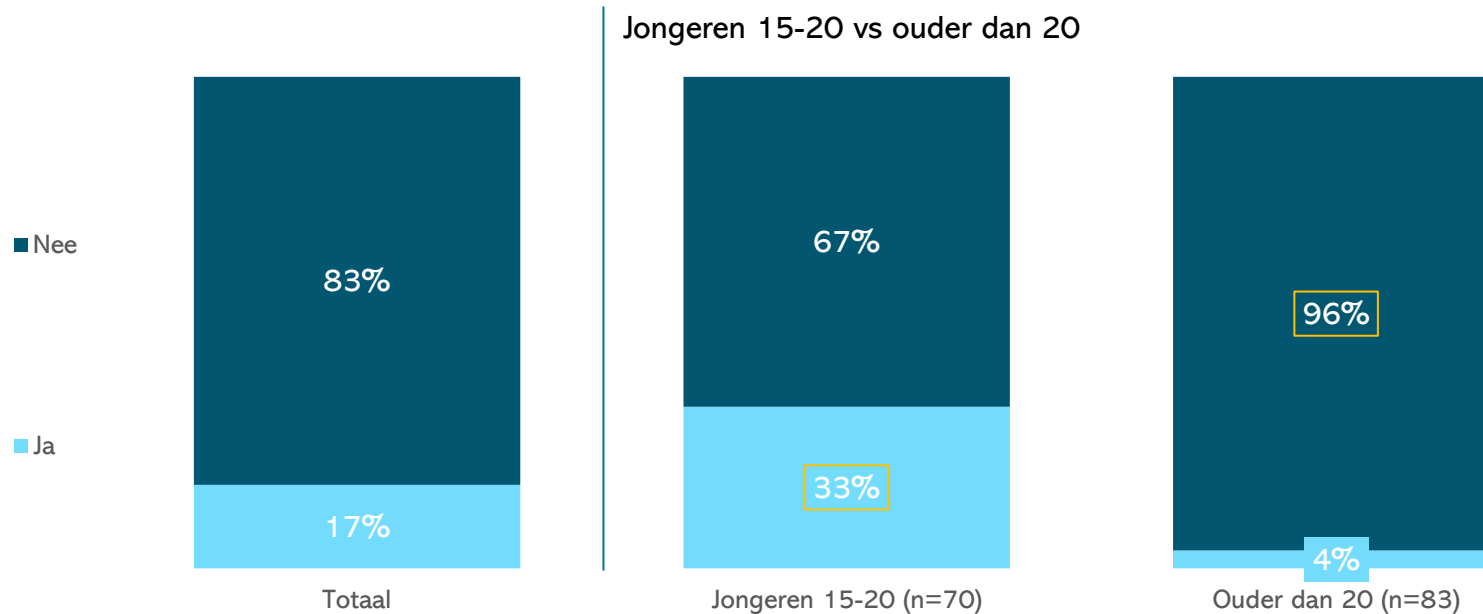
Totale steekproef

Tabelpercentages		Typologie vaperen			Rijttotaal
		Vaper	Ex-vaper	Nooit gevapet	
Typologie roken	Roker	4%	4%	6%	13%
	Ex-roker	3%	6%	23%	32%
	Nooit gerookt	2%	3%	50%	55%
Kolomtotaal		9%	12%	79%	100%

Drie op de tien (29%) huidige rokers, vaperen ook. Nog eens drie op de tien rokers, heeft vroeger ook gevaperd; zes op de tien huidige rokers hebben of hadden een relatie met vaperen.

Relatie vaperen & tabak roken

Heb jij 'gevapet' voor je tabak begon te roken?

Iets minder dan één op de vijf (17%) rokers geeft aan dat ze vaperen alvorens ze tabak begonnen te roken. Bij jongeren 15-20 is dit cijfer beduidend hoger: in deze groep geeft één op de drie rokers aan dat ze voorheen vaperen, terwijl dit bij de oudere respondenten slechts 4% is.

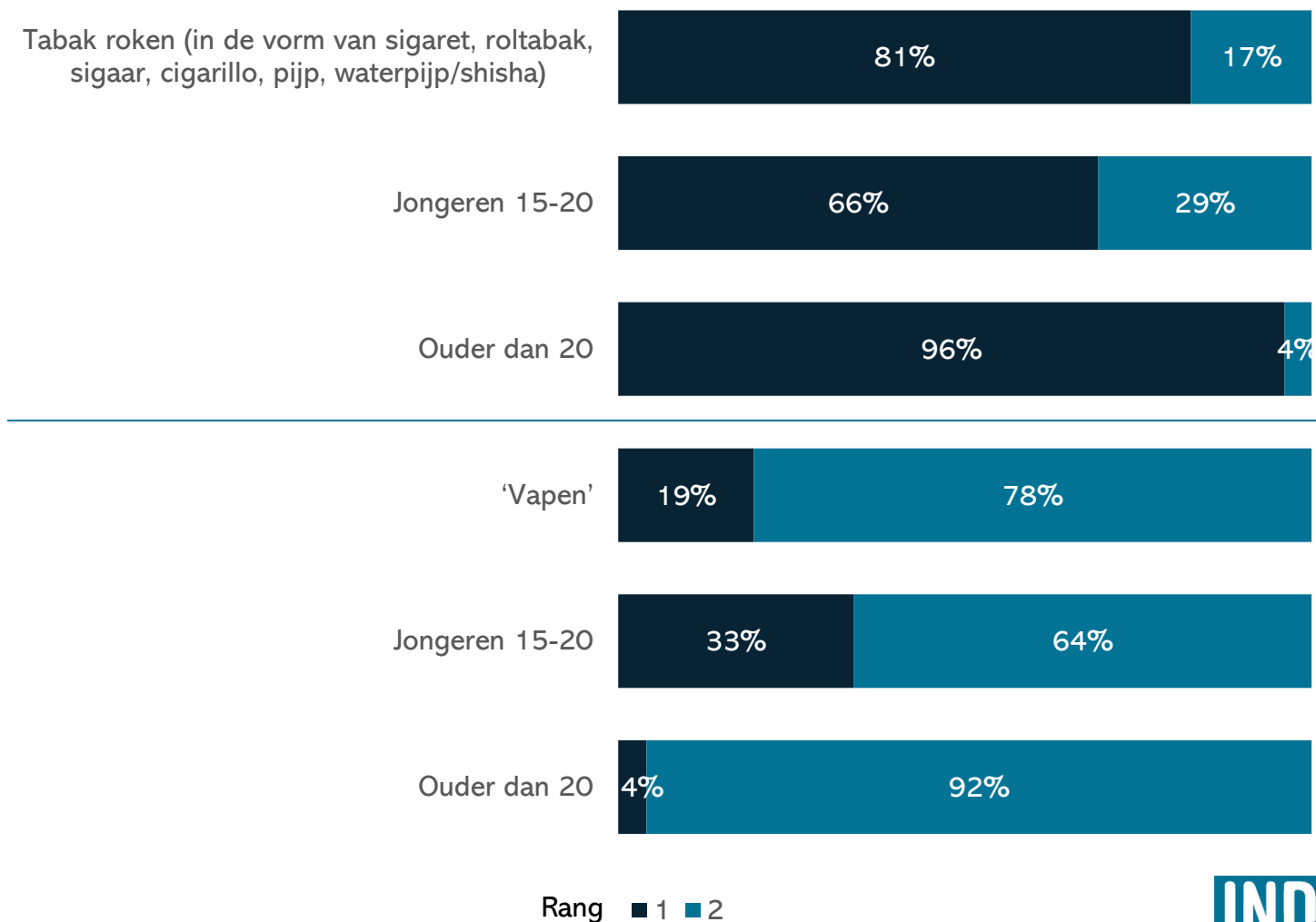
Relatie vaperen & tabak roken

Erg gelijkaardige cijfers zien we bij wie ooit zowel al rookte als vapede: zowat acht op de tien geeft aan eerst begonnen te zijn met roken en pas nadien met vaperen.

Bij jongeren 15-20 is deze volgorde overwegend gelijk, maar meer jongeren 15-20 dan wie ouder is dan 20 geven aan dat ze vapeden alvorens ze begonnen met roken.

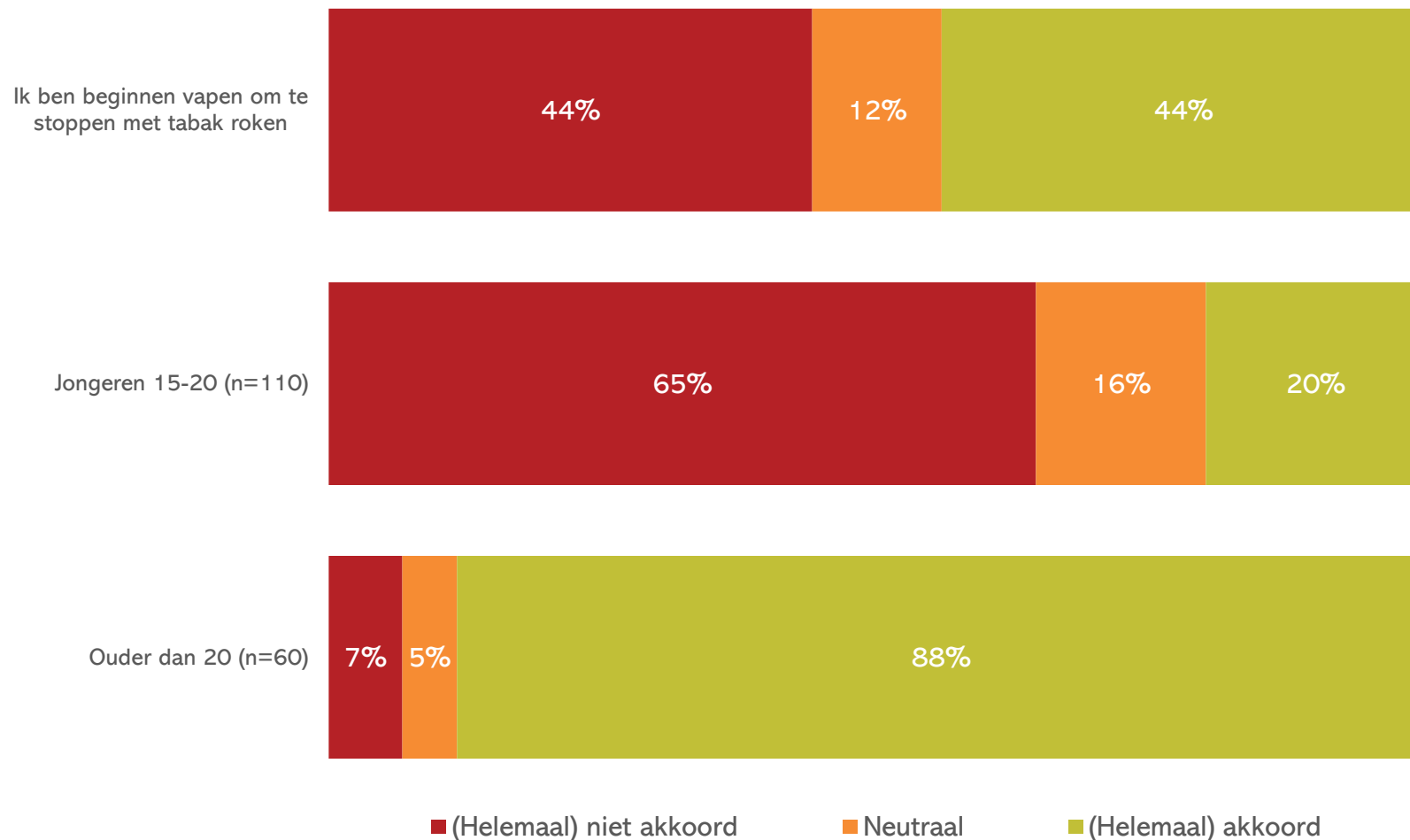
Er lijken met andere woorden indicaties dat vaperen een belangrijke opstap naar roken vormt bij jongeren die aan het begin staan van hun 'gebruikertraject'.

Gelieve de zaken die je ooit al deed te rangschikken in volgorde waarin je ze voor het eerst deed/probeerde.

Relatie vaperen & tabak roken

In welke mate ga je akkoord of niet akkoord met ieder van onderstaande stellingen?

Voor 44% van wie momenteel vaperen, was beginnen vaperen een manier om te stoppen met tabak roken, voor een even grote groep vapers was dit geen reden. Er is een groot verschil tussen jongeren 15-20 en wie ouder is dan 20. Voor wie ouder is dan 20, was vaperen voor bijna negen op de tien (88%) een manier om te stoppen met roken. Bij jongeren 15-20 is dat slechts voor één op vijf het geval.

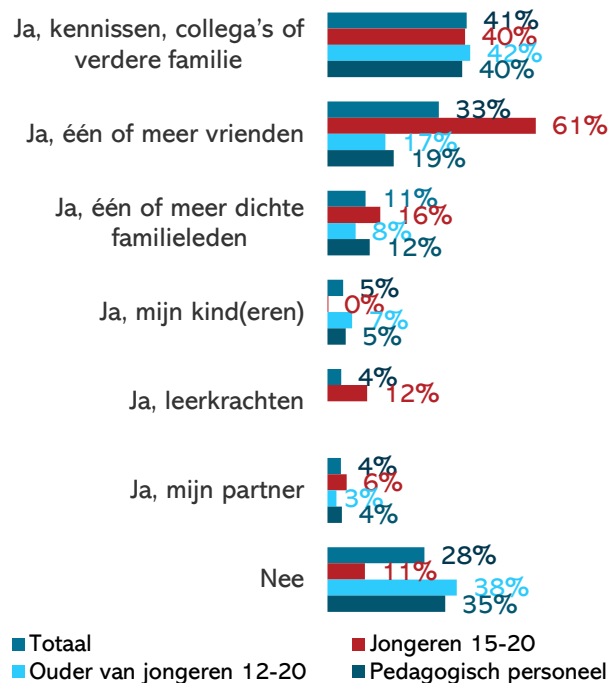
Hoewel zij door hun leeftijd sowieso een minder lange voorgeschiedenis met roken hebben, lijkt dit erop te wijzen dat voor 15-20 jarigen vaperen een activiteit op zich is, terwijl het voor wie ouder is dan 20 meer een rookstopmiddel of middel om minder te roken is.

A close-up profile of a woman's face on the left side of the frame. She has her eyes closed and is exhaling a thick, white plume of vapor that fills the right side of the image. The background is solid black, making the white vapor stand out. The word "Vapen" is overlaid in a large, dark, sans-serif font on the right side of the vapor plume.

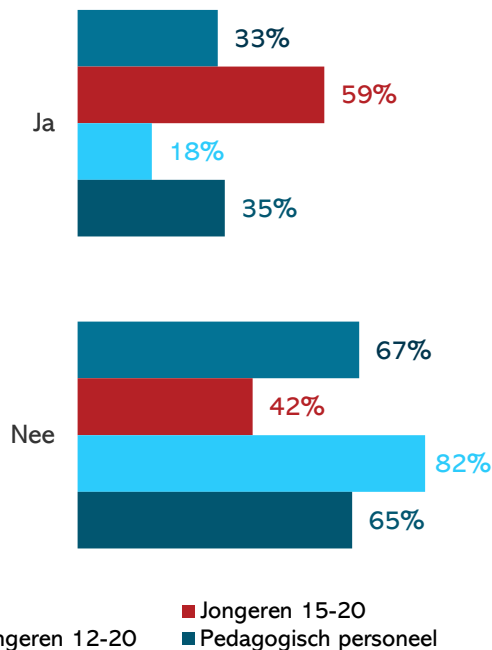
Vapen

Vapen in de omgeving

Ken je mensen in je omgeving die vaperen?

Ken je kinderen of jongeren die jonger zijn dan 16 jaar die vaperen?

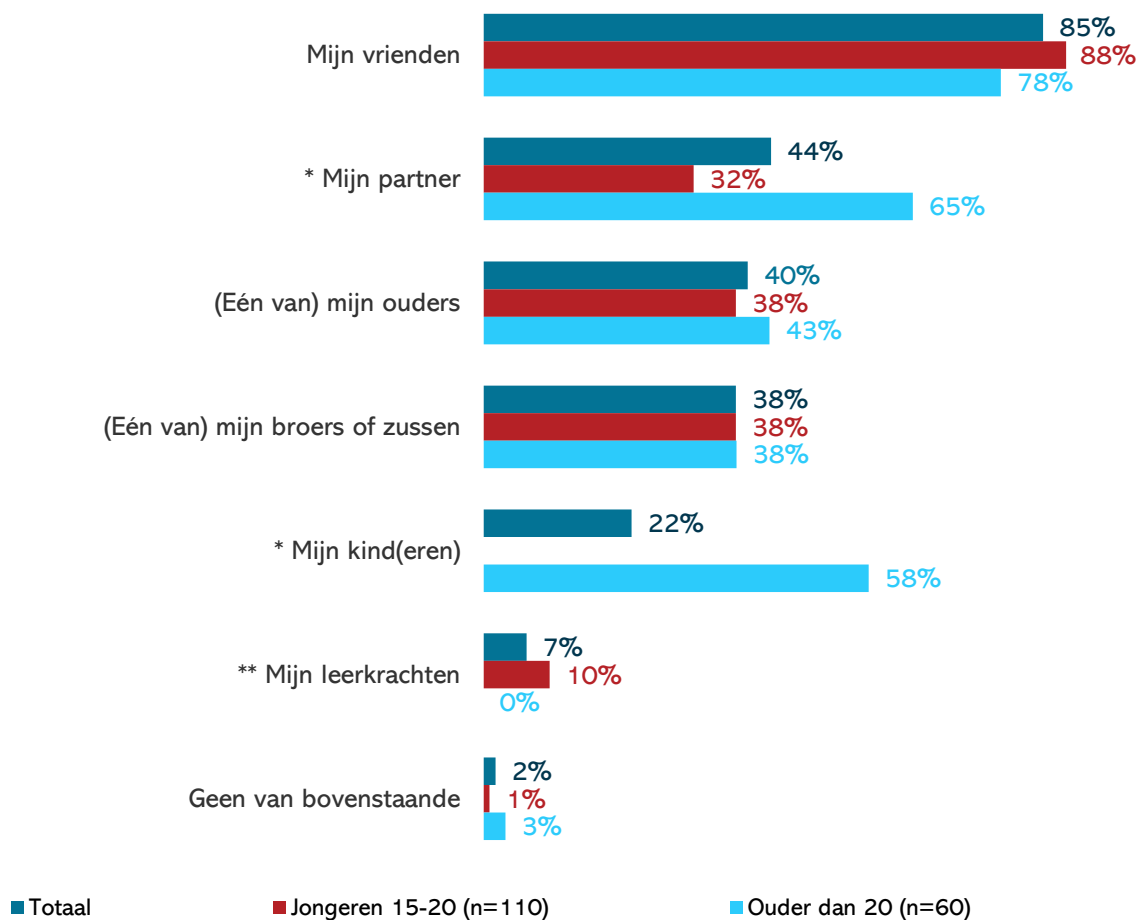

Ongeveer zeven op de tien respondenten (72%) kent iemand in de omgeving die vaperen. Bij jongeren 15-20 loopt dit zelfs op 89%, waarbij 61% aangeeft één of meer vrienden te hebben die vaperen.

Eén op de drie respondenten geeft aan vaperende kinderen jonger dan 16 te kennen. Bij jongeren 15-20 ligt dit een stuk hoger: zes op de tien (59%) zegt iemand jonger dan 16 die vaperen te kennen. Van het pedagogisch personeel geeft 35% aan vaperende -16 jarigen te kennen.

Vapen & de omgeving

Wie van onderstaande mensen uit jouw omgeving weten dat jij e-sigaretten gebruikt?

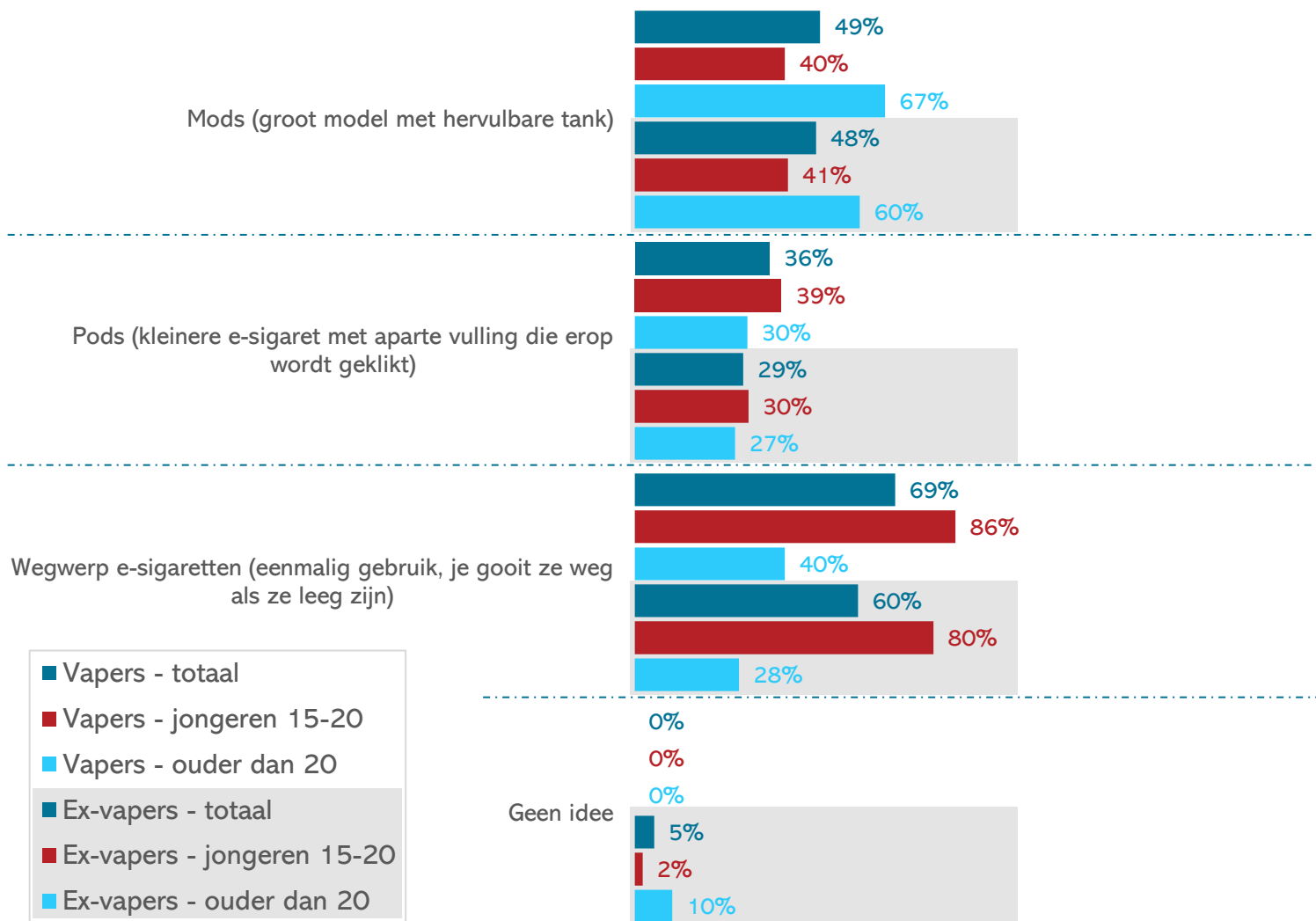

Bij jongeren 15-20 zijn vooral de vrienden op de hoogte van het feit dat men vapet. Bij ruim zes op de tien (62) jongeren 15-20 zijn de ouders niet op de hoogte.

Eén op de tien vapende studenten geeft aan dat hun leerkrachten weten dat ze vapen.

Gebruik diverse types e-sigaretten

Welk type vape / e-sigaret heb je al gebruikt?

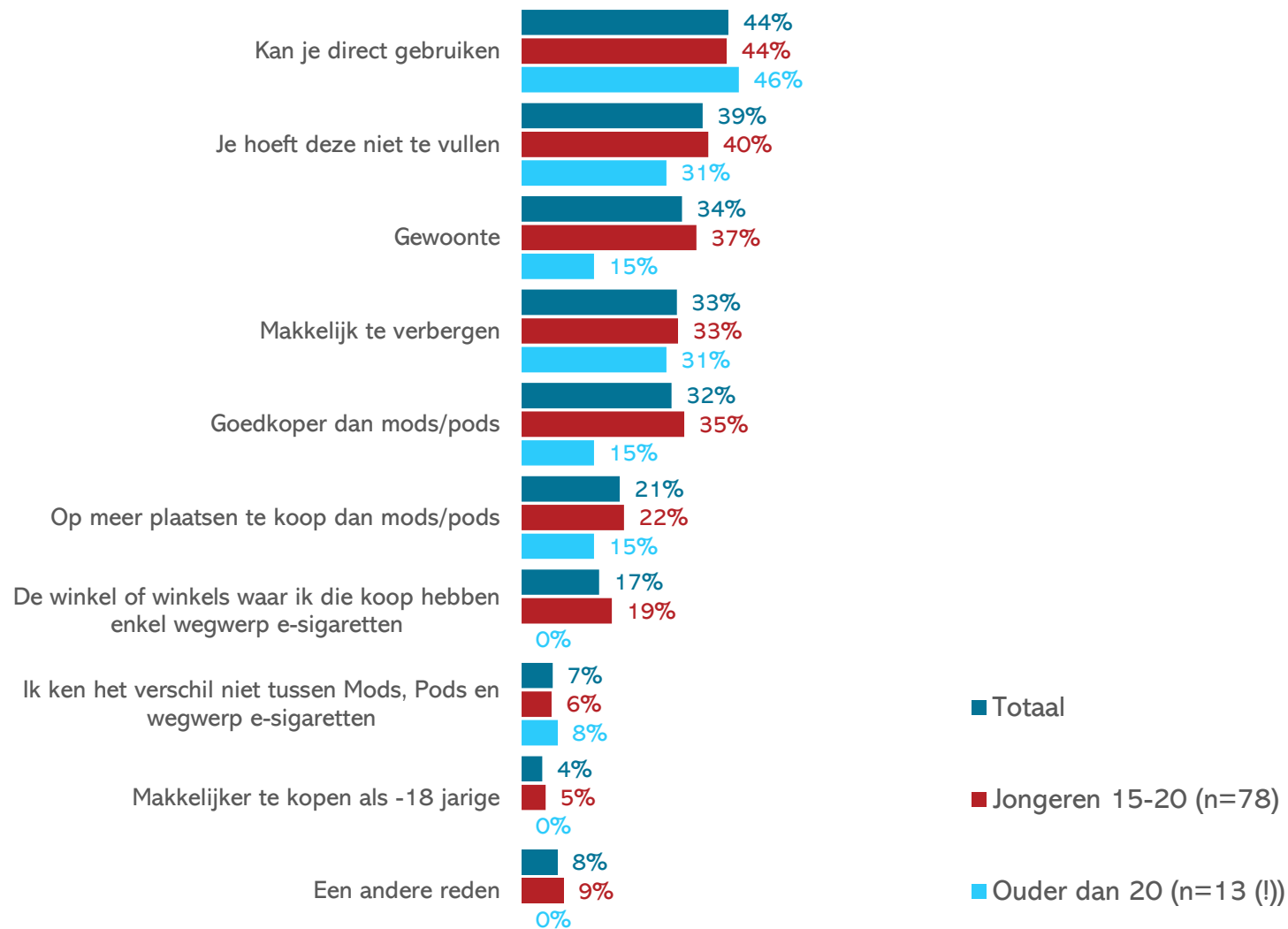
Waar vapers ouder dan 20 vooral gebruik maken van 'mods' (67%), gebruiken jongeren 15-20 vooral wegwerp e-sigaretten (86%).

Ook bij ex-vapers is dit het geval.

Wegwerp e-sigaretten zijn dus –ook in de probeerfase- vooral aantrekkelijk voor jongeren 15-20.

Redenen voorkeur wegwerp e-sigaretten

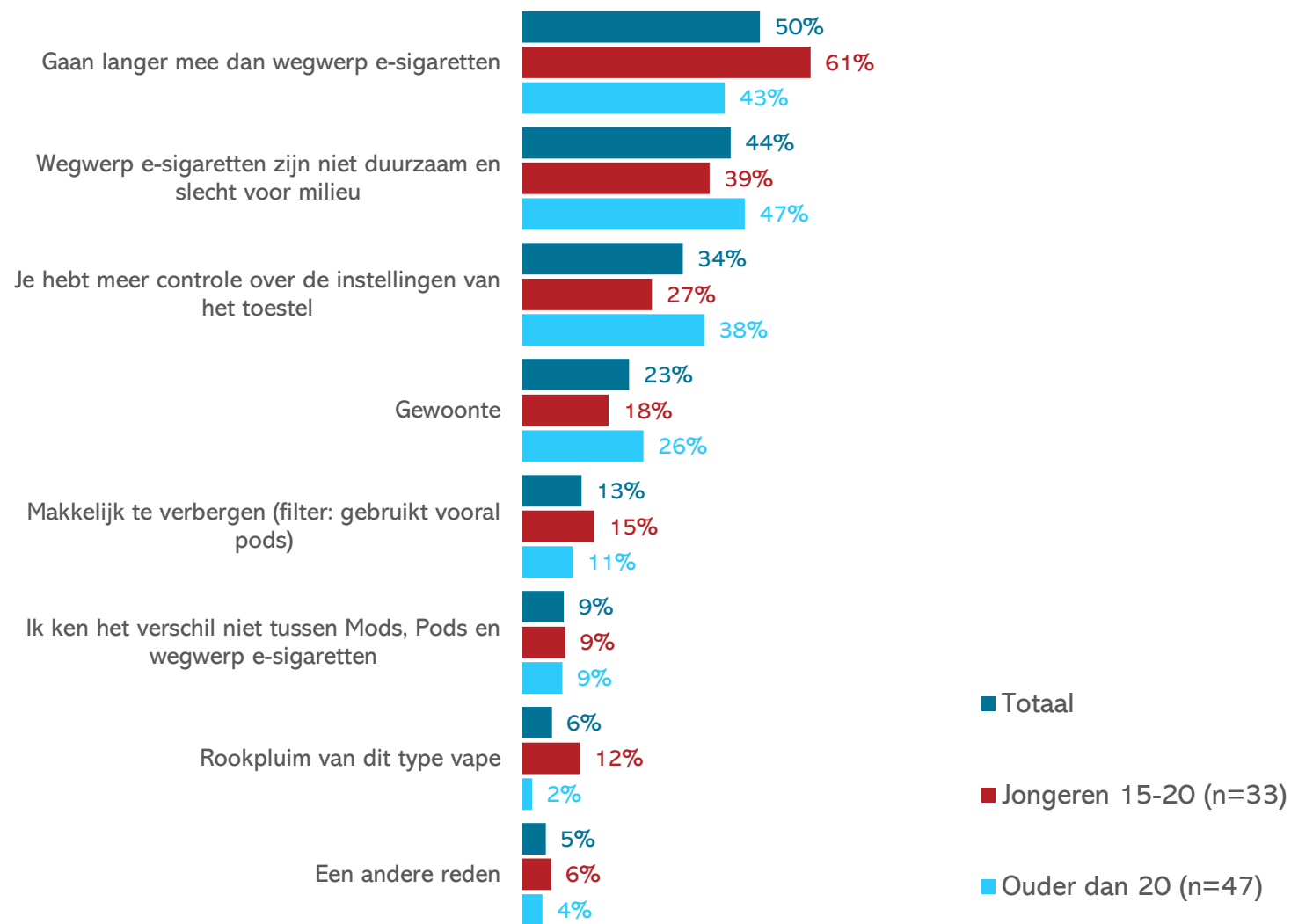
Wat zijn voor jou de belangrijkste redenen om wegwerp e-sigaretten te kopen en geen herbruikbare e-sigaret zoals Mods of Pods?

Gebruiksgemak, prijs, gewoonte en mogelijkheid om te verbergen zijn de belangrijkste redenen voor 15-20 jarigen om wegwerp e-sigaretten te verkiezen boven herbruikbare systemen.

Redenen voorkeur herbruikbare e-sigaretten

Wat zijn voor jou de belangrijkste redenen om vooral herbruikbare e-sigaretten (mods/pods) te kopen?

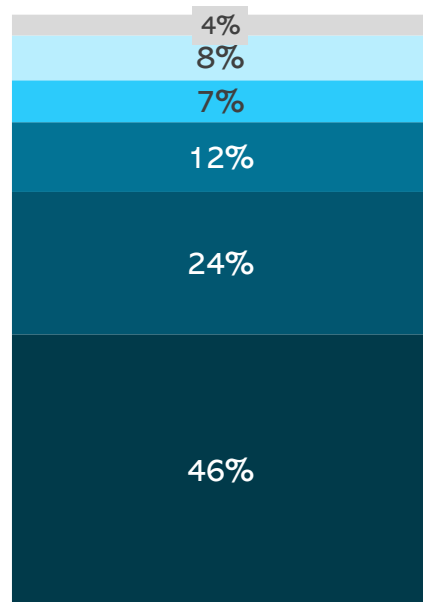
Langer meegaan en niet duurzaamheid van wegwerp e-sigaretten als belangrijkste redenen om mods en pods te verkiezen.

De 'coole' rookpluim is een belangrijker element bij 15-20 jarigen (indicatief, laag aantal respondenten)

Gebruik e-sigaretten / e-liquids met of zonder nicotine

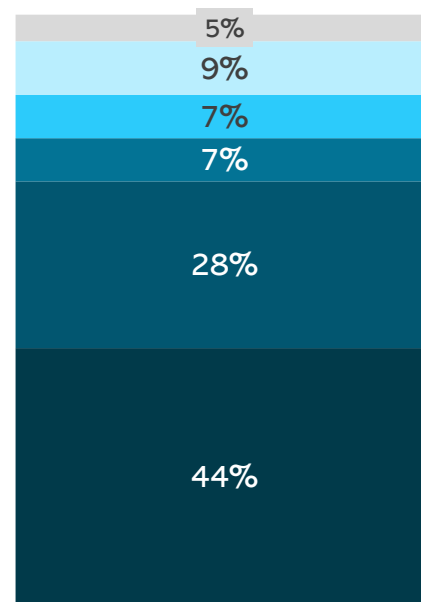
Gebruik jij e-sigaretten of e-liquids met of zonder nicotine?

- Ik weet niet of er nicotine zit in de e-sigaretten/e-liquids
- Alleen zonder nicotine
- Hoofdzakelijk zonder nicotine, soms met nicotine
- Even vaak met als zonder nicotine
- Hoofdzakelijk met nicotine, soms zonder nicotine
- Alleen met nicotine

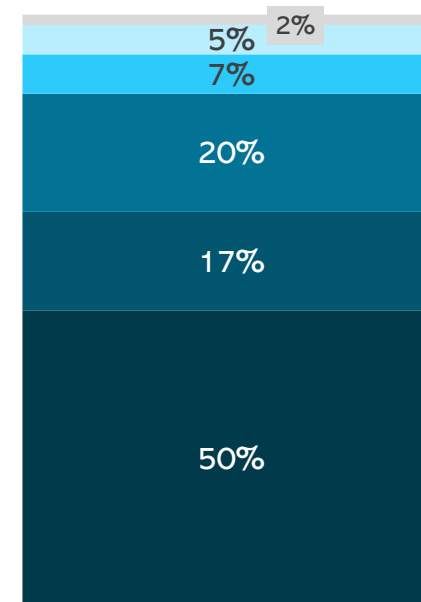

Totaal

Jongeren 15-20 vs ouder dan 20

Jongeren 15-20 (n=110)

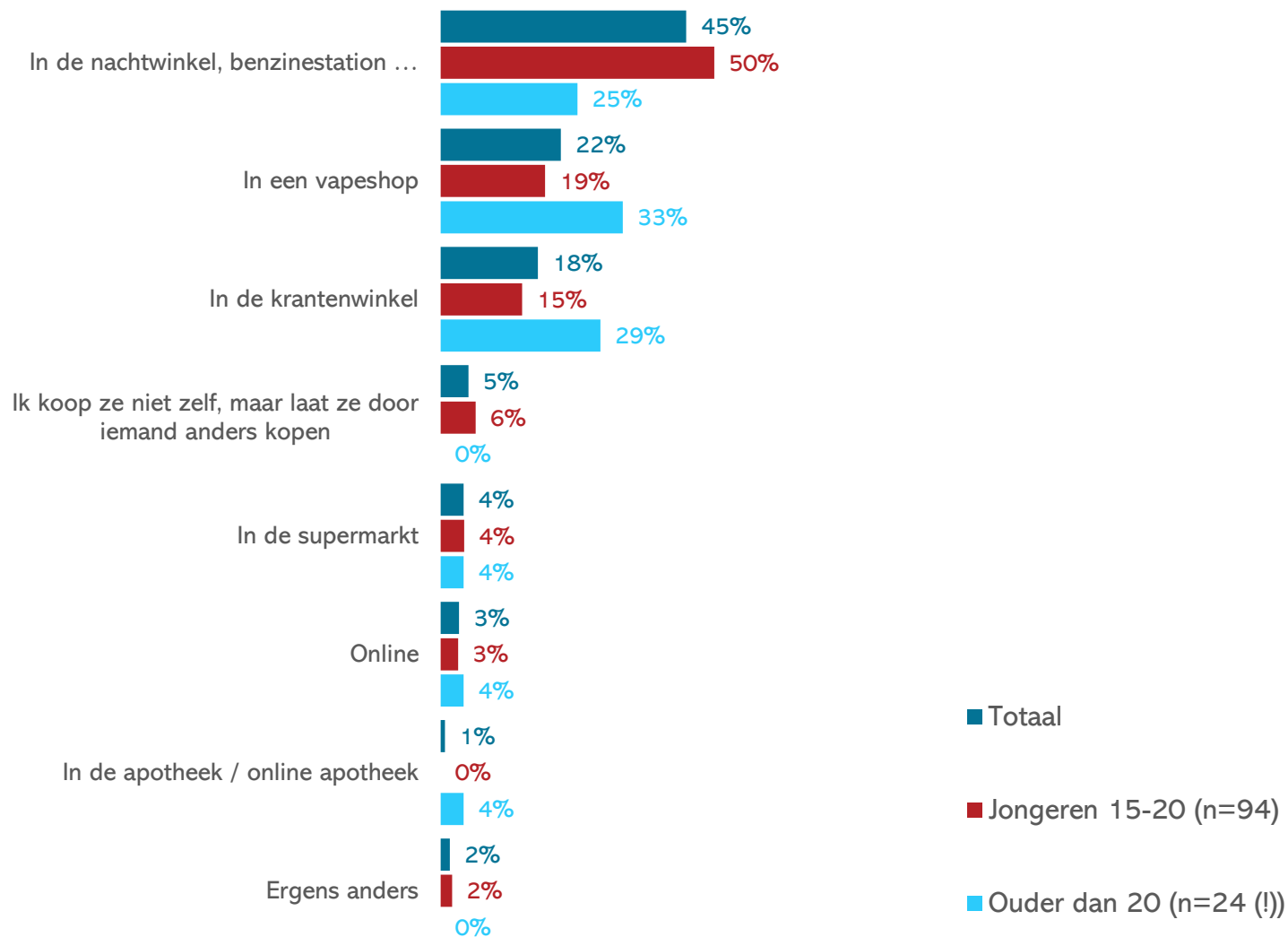

Ouder dan 20 (n=60)

Jongeren 15-20 die vaperen gebruiken overwegend vapes met nicotine: 72% zegt altijd (44%) of hoofdzakelijk (28%) vapes met nicotine te gebruiken.

Aankoopplek wegwerp e-sigaretten

Waar koop jij doorgaans je wegwerp e-sigaretten?

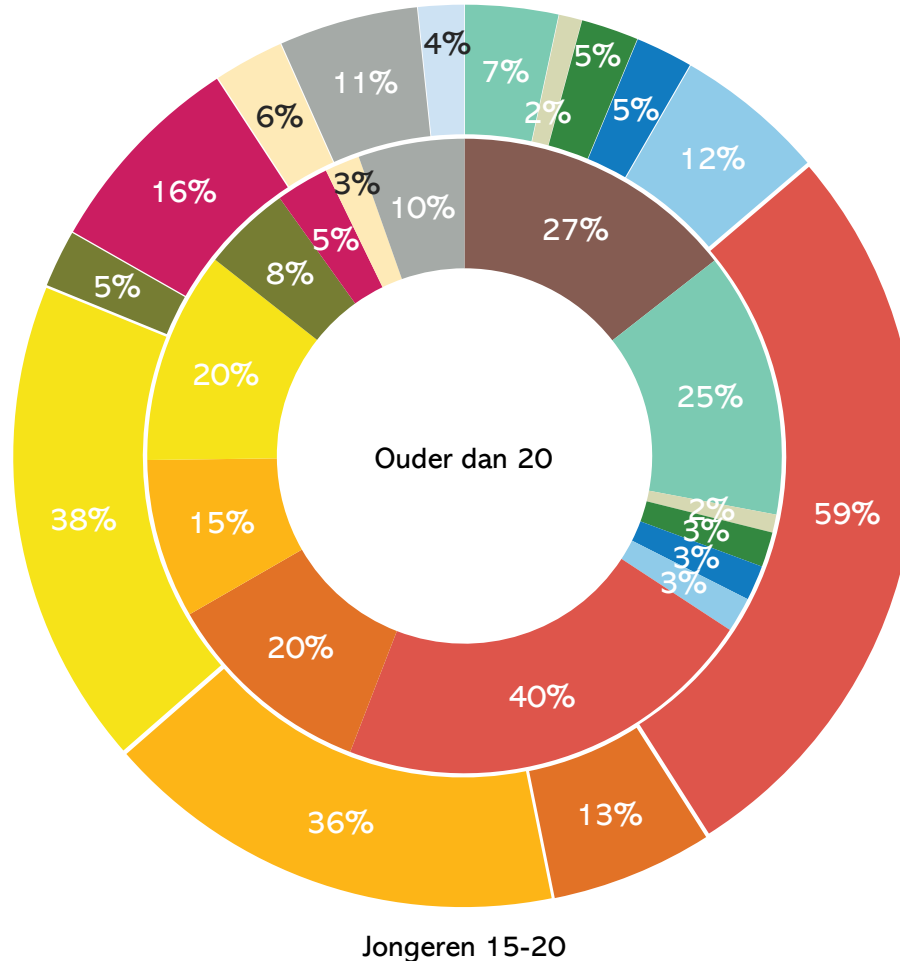
Jongeren 15-20 kopen wegwerp e-sigaretten vooral in nachtwinkels en benzinstations (50%), wat beduidend meer is dan wie ouder is dan 20 (25%).

Indicatief (want statistisch niet significant door de kleine subgroepen), koopt wie ouder is dan 20 meer in krantenwinkels en vapeshops (waar allicht toch iets meer leeftijdscontroles zijn); 15-17 geven ook meer aan dat ze anderen hun wegwerp e-sigaretten laten kopen (13%).

Voorkeursmaken e-sigaretten

Welke 3 smaken gebruik jij het liefst in je e-sigaret?

- Tabaksmaak
- Muntsmaak (bijv. eucalyptus, pepermint ...)
- Kruiden & specerijen (bijv. anijs, kaneel, kruidnagel, zoethout ...)
- Koffie / thee (bijv. koffie, ijskoffie, groene thee, zwarte thee ...)
- Alcoholische dranken (bijv. Amaretto, Mojito, cocktail ...)
- Dranken zonder alcohol (bijv. Cola, Milkshake, energy drink ...)
- Fruit - bessen (bijv. framboos, blauwe bes, aardbei, bosbes ...)
- Fruit - citrusvruchten (bijv. appelsien, limoen, pompelmoes ...)
- Fruit - tropische vruchten (bijv. mango, kiwi, ananas, kokos ...)
- Fruit - andere (bijv. watermeloen, perzik, kers, appel ...)
- Desserten (bijv. roomijs, cheesecake ...)
- Snoepsmaak (bijv. suikerspin, kauwgum ...)
- Snoepsmaak - andere (bijv. chocolade, vanille, honing, cacao)
- Bloemen (roos, jasmijn, violet ...)
- Andere smaken (bijv. cannabis, chicorei ...)

Algemeen genomen zijn fruitsmaken het populairst, maar nog uitgesprokener bij jongeren 15-20. Vooral smaken van bessen (59%), tropisch fruit (36%) en andere fruitsmaken (38%; waarbij vooral watermeloen primeert; cf. infra) zijn populair bij 15-20 jarigen. Ook snoepsmaken worden door 16% verkozen.

Bij wie ouder is dan 20 is de top 3 van het smakenpallet beduidend anders: ook bij hen zijn smaken van bessen populairst (40%), maar daarna volgen tabaksmaak (27%) en munt/mentholsmaken (25%).

Voorkeursmaken e-sigaretten

Welke specifieke smaak gebruik jij het meest in je e-sigaretten?

Jongeren 15-20

Ouder dan 20

In lijn met de voorkeurssmaken gebruiken jongeren 15-20 het meest fruitsmaken, waarbij naast bessen watermeloen (momenteel) populair is.

Bij wie ouder is dan 20 primeren munt, tabak en bessen.

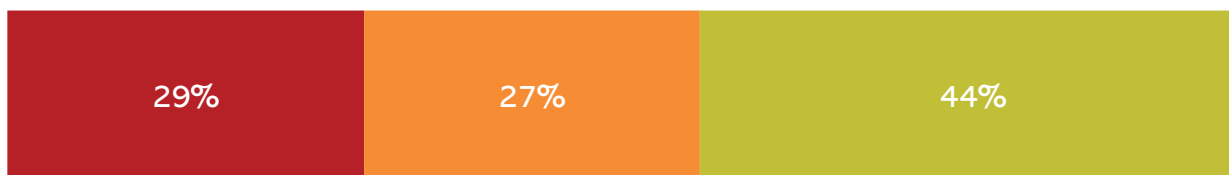
Attitudes vaperen

In welke mate ga je akkoord of niet akkoord met ieder van onderstaande stellingen?

* Ik raak makkelijk aan
wegwerp e-sigaretten (n=17
(!))

Ik denk niet dat ik verslaafd
zal worden aan vaperen

Ik ben begonnen met vaperen
onder meer omdat ik
benieuwd was naar de
verschillende smaken die
beschikbaar zijn

Mocht mijn favoriete smaak
niet meer beschikbaar zijn,
zou ik wellicht stoppen met
vaperen

■ (Helemaal) niet akkoord ■ Neutraal ■ (Helemaal) akkoord

Hoewel het hier om een erg beperkte steekproef gaat (n=17), geven vaperende -18-jarigen overwegend aan dat ze makkelijk aan wegwerp e-sigaretten geraken.

Ruim vier op de tien (44%) denkt niet verslaafd te zullen worden aan vaperen.

Hoewel 46% aangeeft dat nieuwsgierigheid naar de verschillende smaken geen reden was om te beginnen vaperen, geeft één op de drie (32%) aan dat dit voor hen wél een reden was om te starten met vaperen.

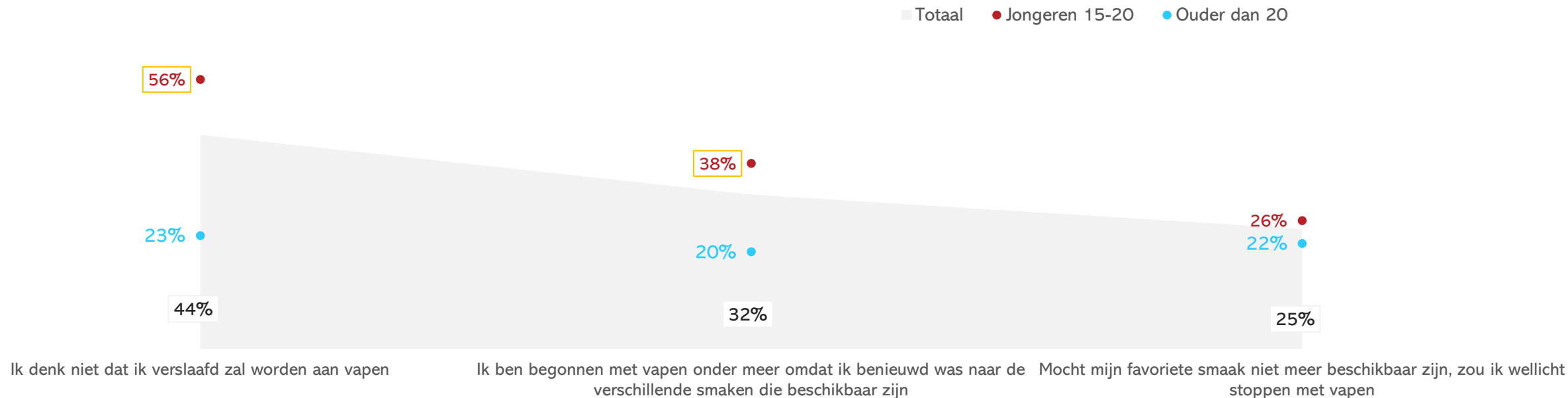
Een kwart geeft ook aan dat ze wellicht zouden stoppen met vaperen, mocht hun favoriete smaak niet langer beschikbaar zijn.

* alleen gevraagd -18-jarigen

34 n=170 | basis: huidige vapers

Attitudes vaperen

In welke mate ga je akkoord of niet akkoord met ieder van onderstaande stellingen? - % (helemaal) akkoord – naar jongeren 15-20 / ouder dan 20

Meer dan wie ouder is dan 20 zijn jongeren 15-20 van mening dat ze niet verslaafd zullen worden aan vaperen (56% vs 23%).

Bijna vier op de tien vaperende jongeren 15-20 (38%) geeft aan dat ze begonnen met vaperen onder meer omdat ze benieuwd waren naar de verschillende smaken.

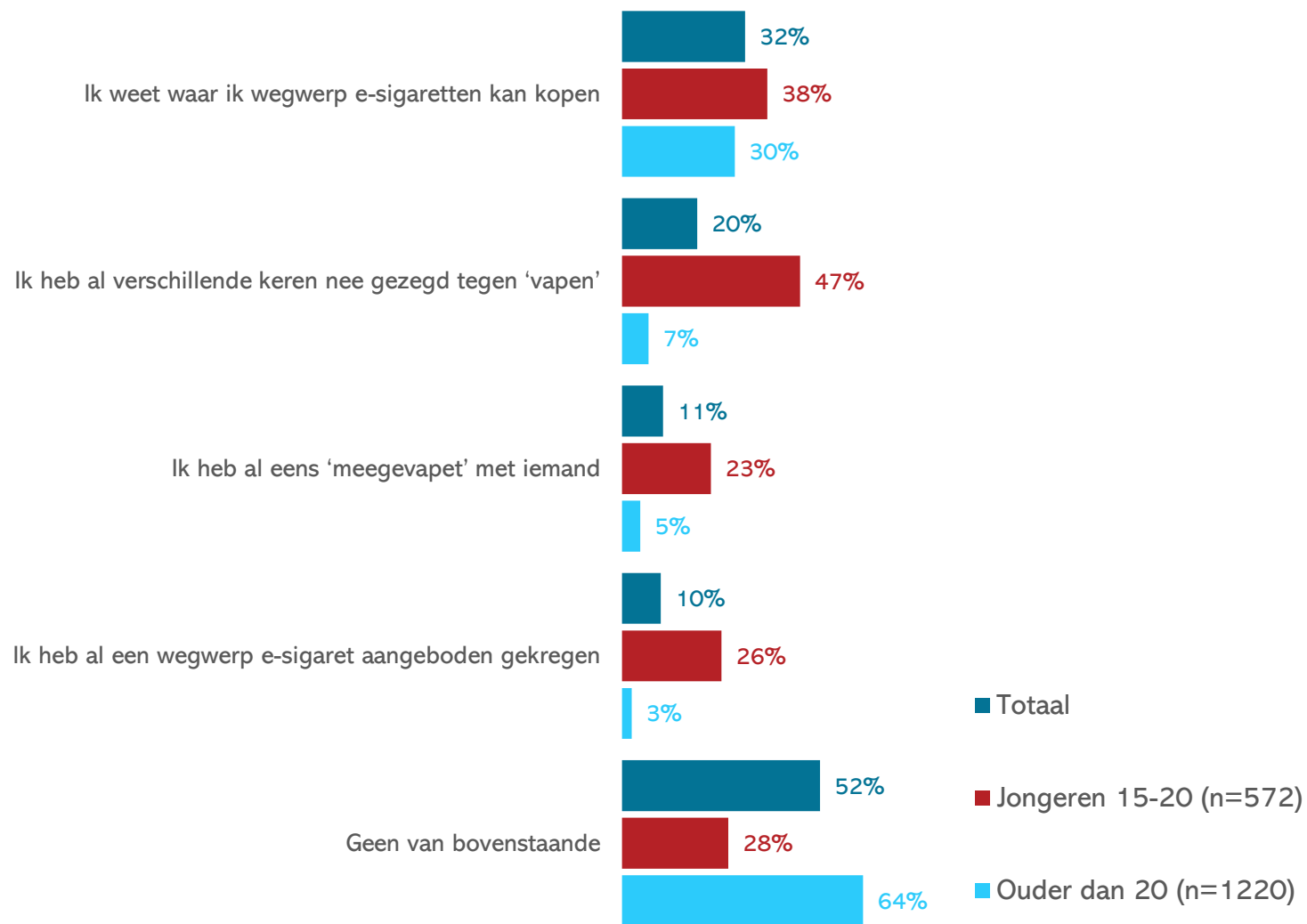

Vapen
Proberen?

Probeergedrag

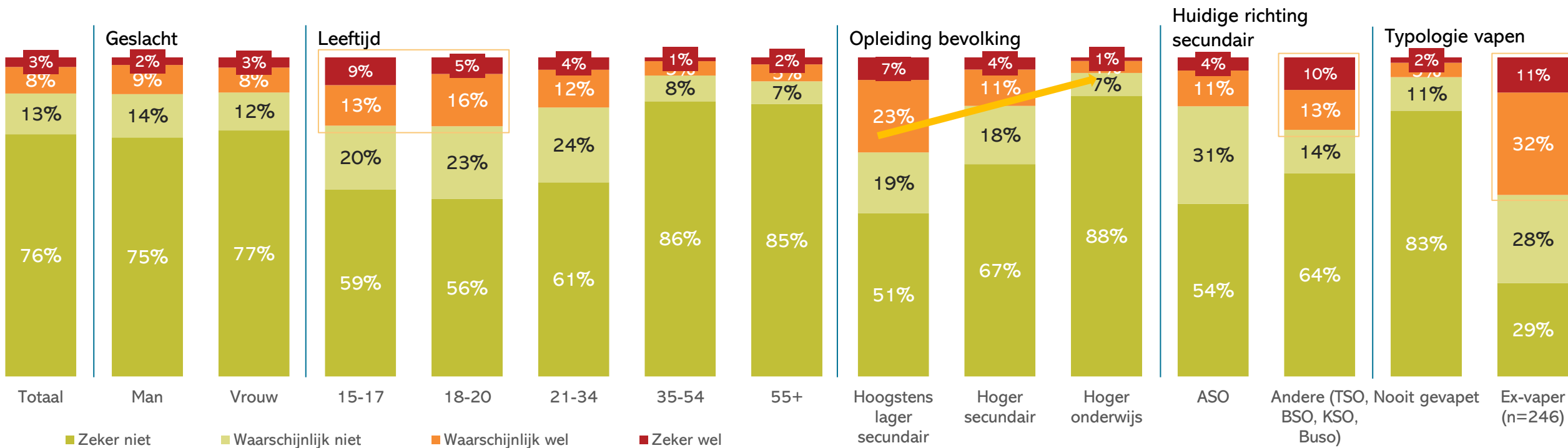
Welke van onderstaande zaken zijn voor jou van toepassing?

Ongeveer een kwart (23%) van de jongeren 15-20 die momenteel niet roken, vaper snus of tabak gebruiken, vaperete ooit wel een keer mee met iemand anders. Nog eens 26% kreeg al een wegwerp e-sigaret aangeboden. Nagenoeg de helft (47%) van de respondenten zei al meerdere keren nee tegen 'vaper'. Al deze cijfers zijn uitgesproken en significant hoger dan bij wie ouder is dan 20. Binnen de subgroep jongeren 15-20 is er geen significant verschil tussen 15-17-jarigen en 18-20-jarigen.

Probeergedrag

Stel dat je een wegwerp e-sigaret krijgt aangeboden. Hoe groot schat je de kans dat je deze zou proberen?

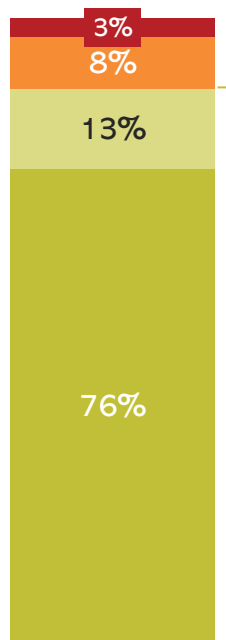
Algemeen genomen zijn niet- of ex-gebruikersgebruikers weinig geneigd om een aangeboden wegwerp e-sigaret te proberen: driekwart (76%) zegt dit zeker niet te zullen doen, nog eens 13% waarschijnlijk niet; één op de tien (11%) zou toch in de verleiding komen of het wel proberen. Jongeren 15-20 zijn beduidend sterker geneigd om een aangeboden wegwerp e-sigaret te proberen: ruim één op de vijf zou dit waarschijnlijk wel proberen, waarbij één op de tien 15-17-jarigen dit zeker zou doen.

De neiging om een wegwerp e-sigaret te proberen neemt ook toe naarmate de respondent lager is opgeleid. Bij studenten in het secundair is de kans dat men een wegwerpvape probeert groter in de niet ASO-richtingen.

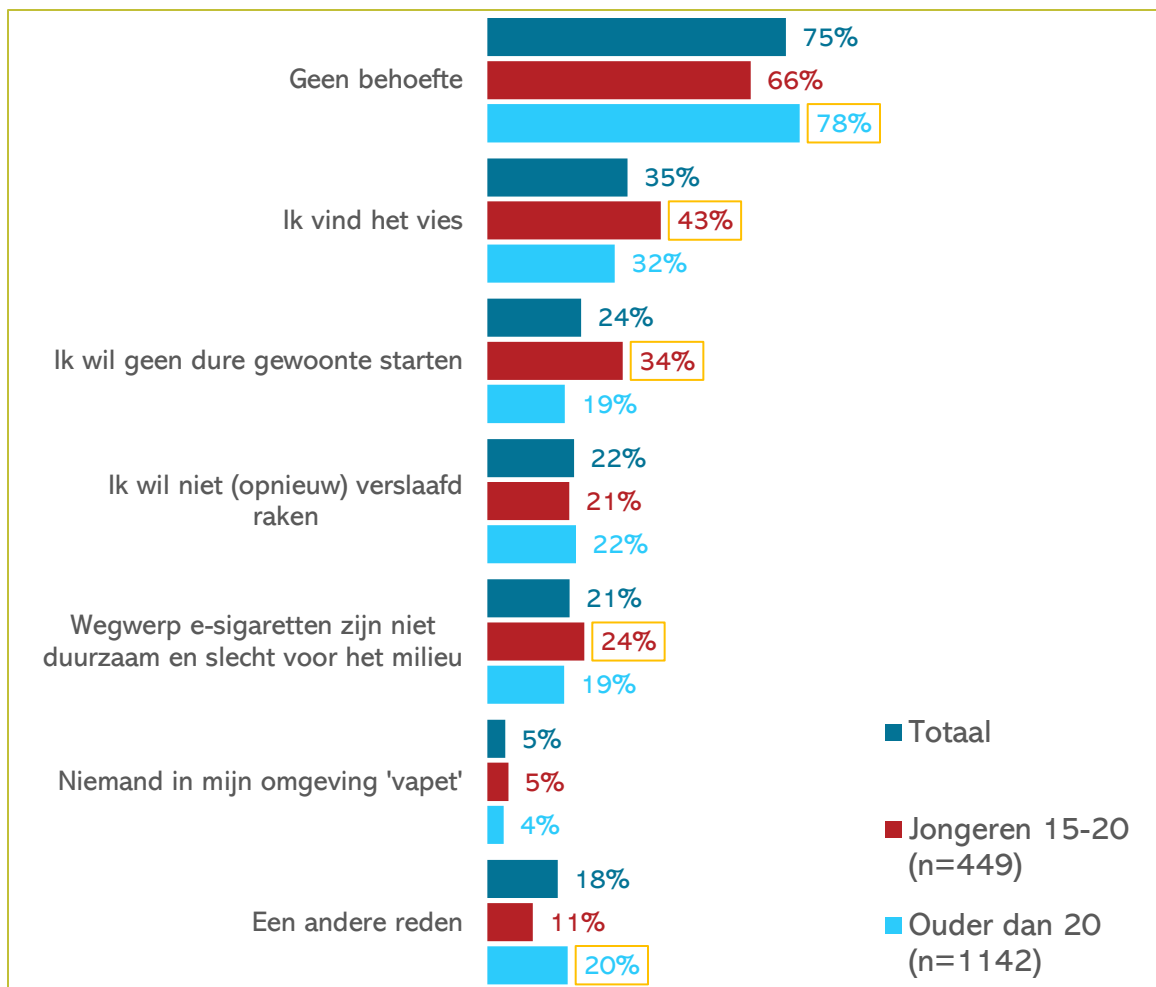
Tot slot komen ook ex-vapers veel sterker in de verleiding om een aangeboden wegwerp e-sigaret te proberen dan wie nooit vapede.

Redenen niet proberen

Wat zijn voor jou de belangrijkste redenen om zo'n wegwerp e-sigaret waarschijnlijk niet te proberen?

n=1591

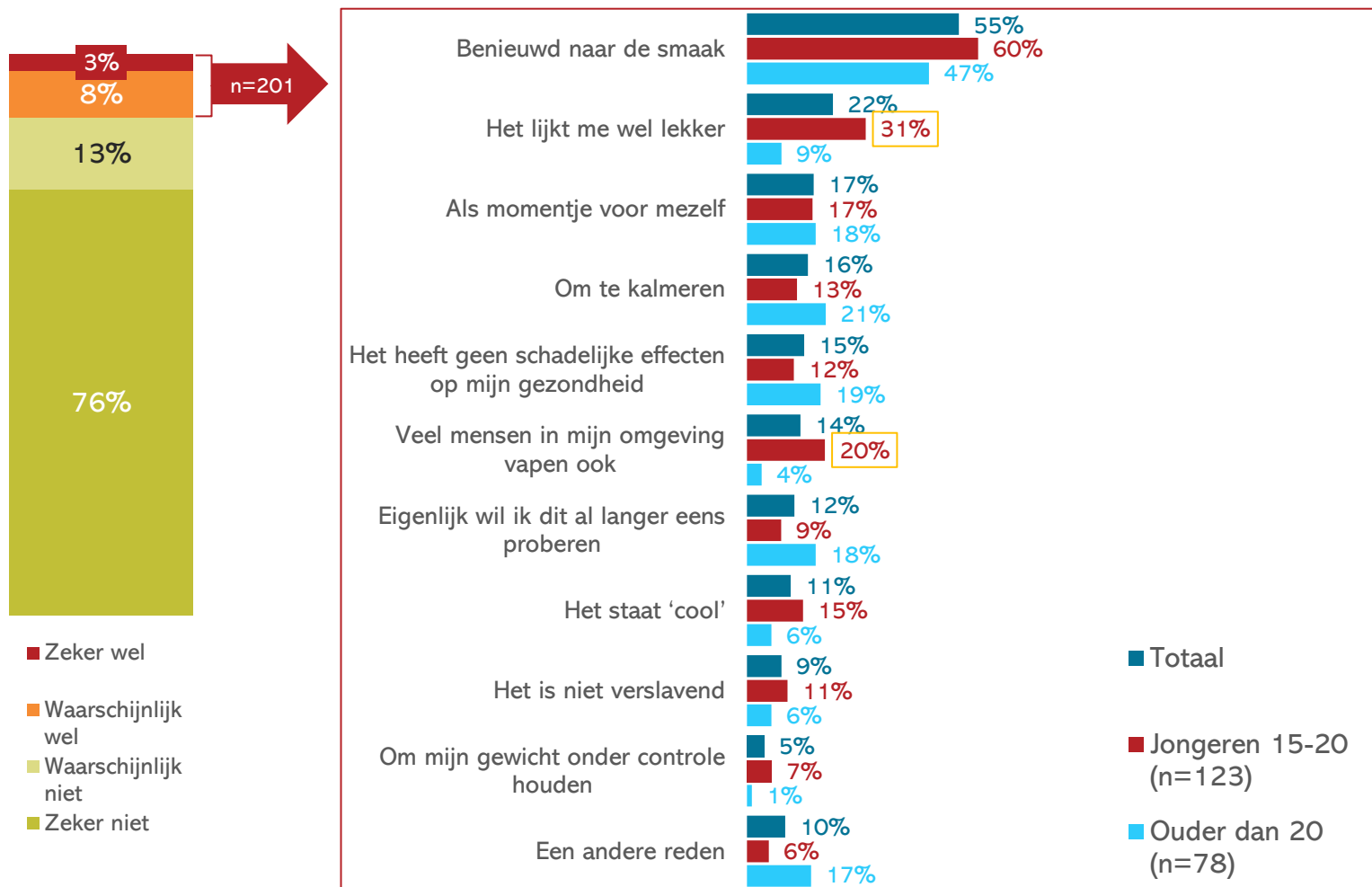

Algemeen genomen is 'geen behoefte' de belangrijkste reden om een aangeboden wegwerp e-sigaret te weigeren. Deze reden is uitgesprokener bij wie ouder is dan 20.

Voor jongeren 15-20 zijn het vies vinden, de kostprijs van vaperen en de milieuvriendelijkheid van wegwerp e-sigaretten belangrijker redenen om zich niet te laten verleiden dan voor wie ouder is dan 20.

Redenen wel proberen

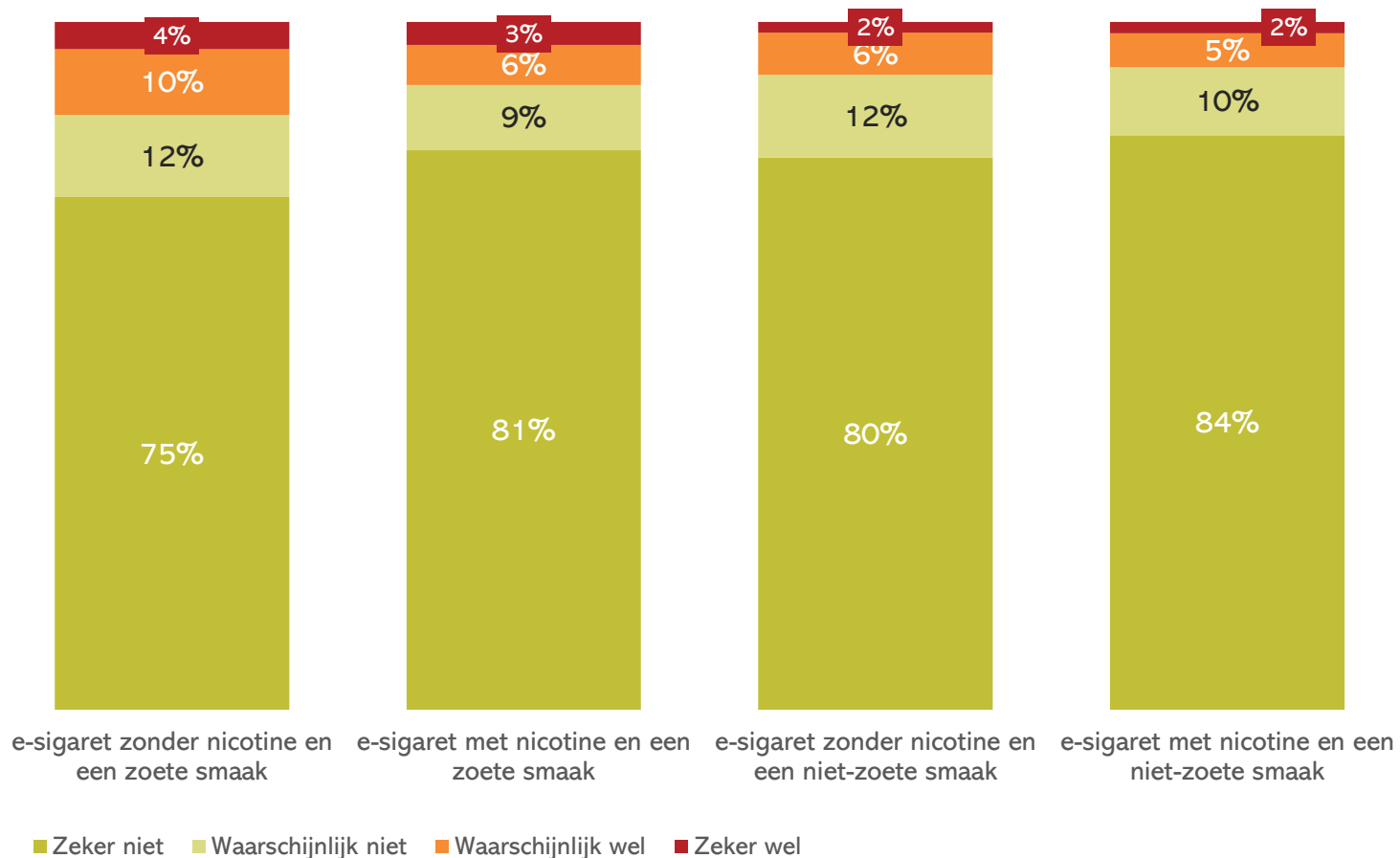
Wat zijn voor jou de belangrijkste redenen om zo'n wegwerp e-sigaret waarschijnlijk wel te proberen?

De smaak van wegwerp e-sigaretten is een belangrijke reden om een aangeboden wegwerp e-sigaret wel te proberen: nieuwsgierigheid naar de smaak en dat het wel lekker lijkt zijn de belangrijkste redenen om een aangeboden vape te proberen, waarbij deze reden nog sterker speelt bij jongeren 15-20. Ook de aanwezigheid van veel mensen in de omgeving die vopen is voor jongeren 15-20 een belangrijkere reden om een vape te proberen dan voor wie ouder is dan 20.

Aanbod

Stel dat je onderstaande soorten wegwerp e-sigaret krijgt aangeboden. Hoe groot schat je de kans dat je deze zou proberen?

Van alle wegwerp e-sigaretten, is de kans dat men deze zou aanvaarden bij **niet-vapers** het hoogst wanneer deze een zoete smaak heeft.

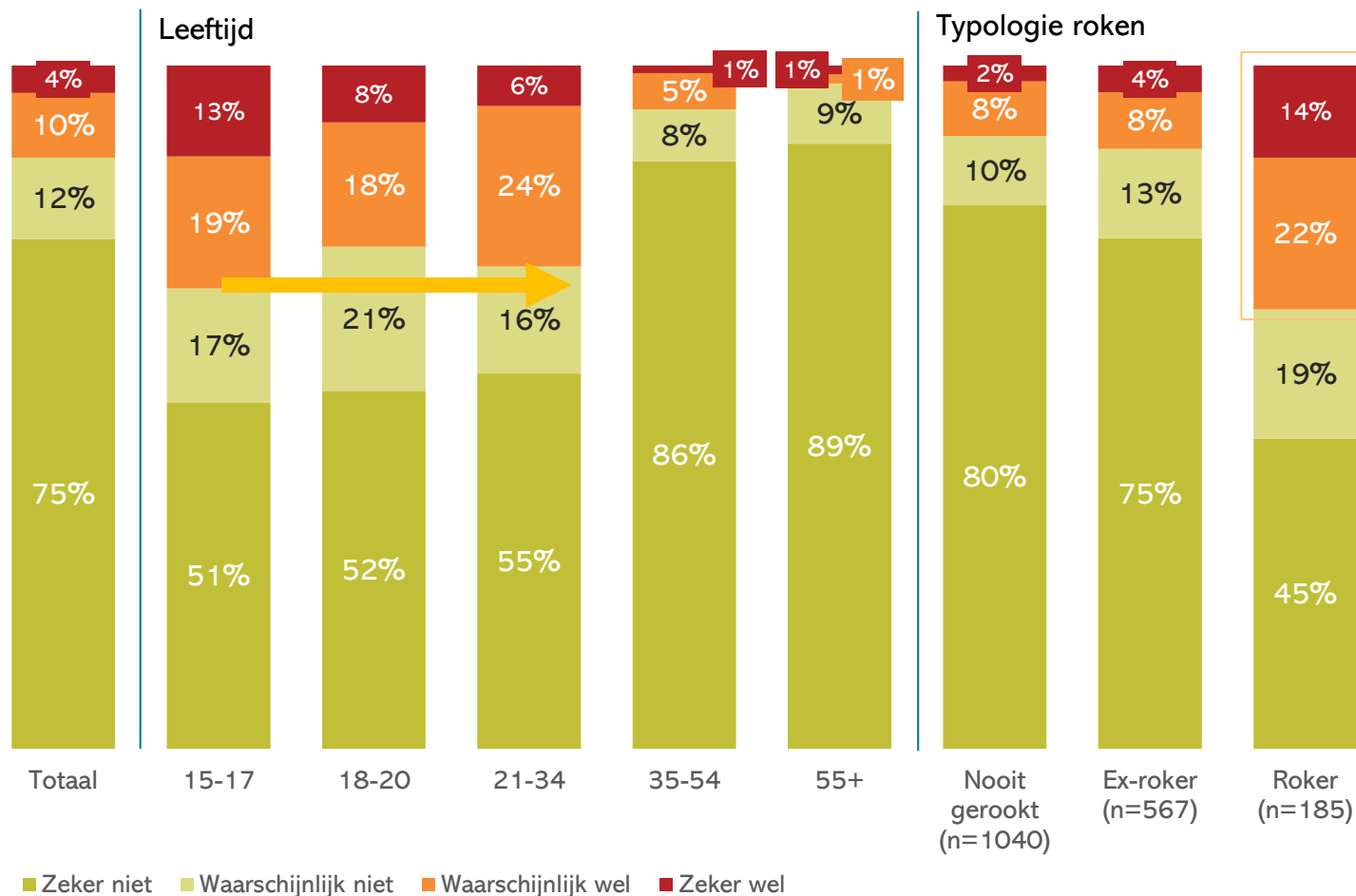
Daarbij valt op dat de versie met zoete smaak **en nicotine** door evenveel mensen zou aanvaard worden als de versie met niet-zoete smaak en zonder nicotine.

De e-sigaret zonder zoete smaak en nicotine zou door het minst mensen aanvaard worden.

Belangrijke opmerking: zoals uit de volgende slides ook zal blijken, geven vooral de mensen die tabak roken aan **wegwerp e-sigaretten te aanvaarden.**

Aanbod

e-sigaret zonder nicotine en een zoete smaak

Stel dat je onderstaande soorten wegwerp e-sigaret krijgt aangeboden. Hoe groot schat je de kans dat je deze zou proberen?

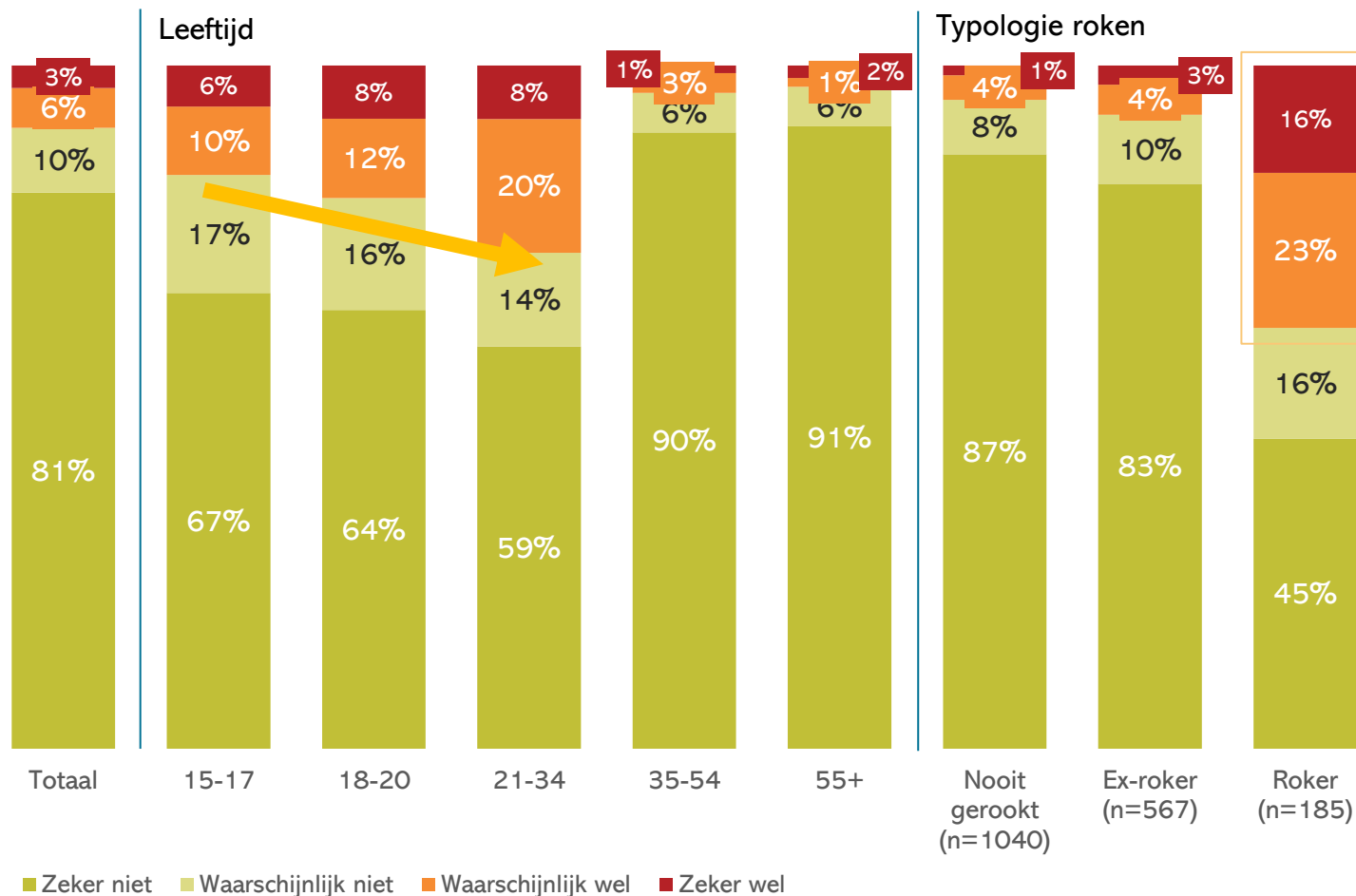
13% van de niet-vapende 15 tot 17-jarigen geeft aan **zeker** een e-sigaret te aanvaarden zonder nicotine en een zoete smaak. Voor nog eens 19% is dit waarschijnlijk wel.

De aanvaarding van dit type e-sigaret daalt drastisch vanaf 35 jaar.

Bij tabak-rokers ligt de aanvaarding het hoogst, terwijl er voor dit type ook een aantrekkingskracht is bij 10% van de mensen die nooit gerookt hebben.

Aanbod

e-sigaret met nicotine en een zoete smaak

Stel dat je onderstaande soorten wegwerp e-sigaret krijgt aangeboden. Hoe groot schat je de kans dat je deze zou proberen?

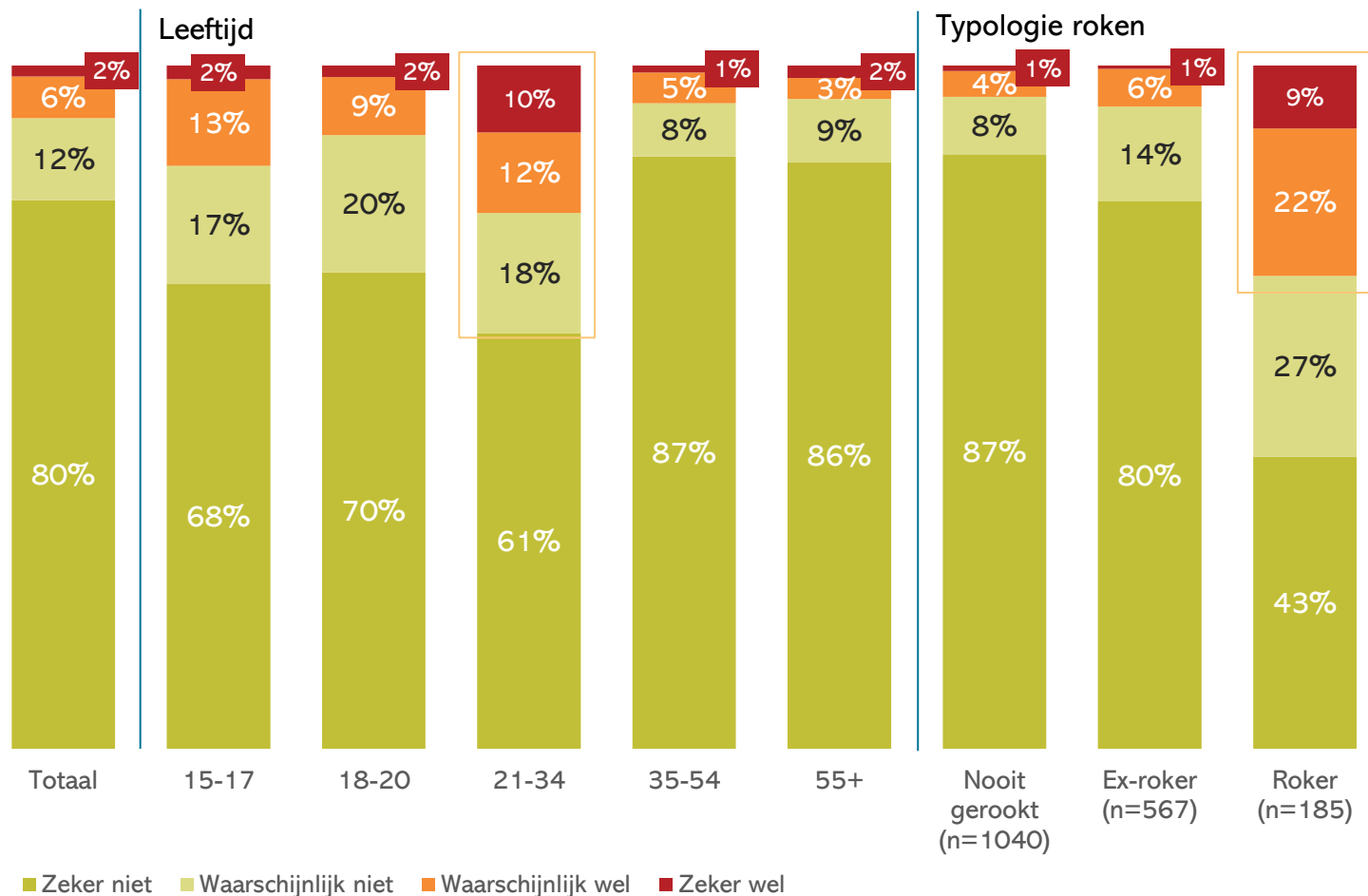
6% van de niet-vapende 15 tot 17-jarigen geeft aan **zeker** een e-sigaret te aanvaarden met nicotine en een zoete smaak. Voor nog eens 10% is dit waarschijnlijk wel. Deze percentages zitten in stijgende lijn naarmate men ouder wordt, tot de leeftijd van 35 jaar.

De aanvaarding van dit type e-sigaret daalt drastisch vanaf 35 jaar.

Bij tabak-rokers ligt de aanvaarding het hoogst, terwijl er voor dit type ook een aantrekkingskracht is bij 5% van de mensen die nooit gerookt hebben.

Aanbod

e-sigaret zonder nicotine en een niet-zoete smaak

Stel dat je onderstaande soorten wegwerp e-sigaret krijgt aangeboden. Hoe groot schat je de kans dat je deze zou proberen?

2% van de niet-vapende 15 tot 17-jarigen geeft aan **zeker** een e-sigaret te aanvaarden zonder nicotine en een niet-zoete smaak. Voor nog eens 13% is dit waarschijnlijk wel. De hoogste aantrekkingskracht zien we bij de 21 tot 34-jarigen waar 22% aangeeft zeker of waarschijnlijk wel dit type e-sigaret zou aanvaarden.

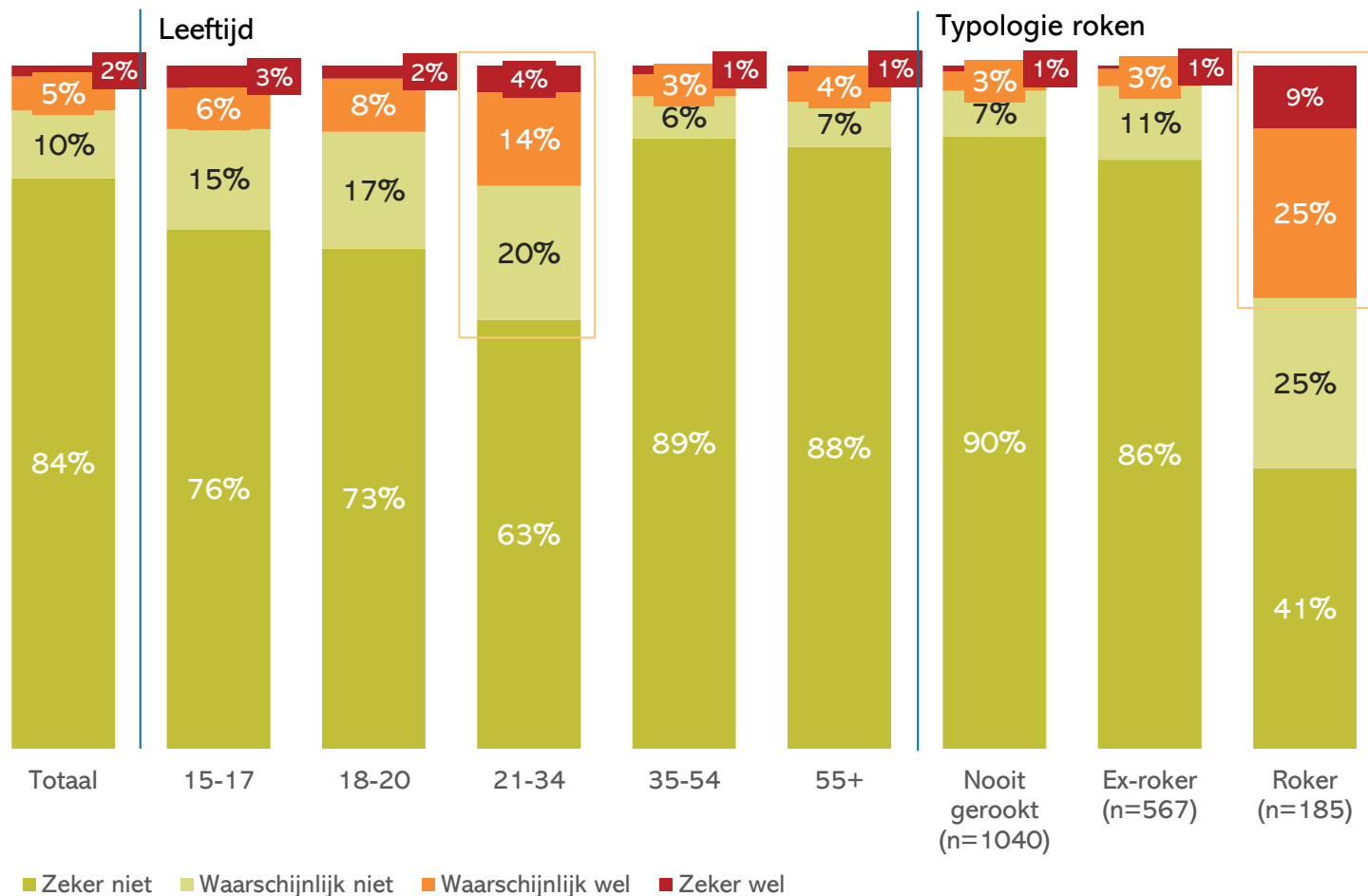
We merken op dat de aantrekkingskracht van dit type (2% zeker) bij 15 tot 17 jarigen lager ligt dan de versie met nicotine en een zoete smaak (6% zeker).

De aanvaarding van dit type e-sigaret daalt drastisch vanaf 35 jaar.

Bij tabak-rokers ligt de aanvaarding het hoogst. De aantrekkingskracht bij mensen die nooit gerookt hebben, is minimaal.

Aanbod

e-sigaret met nicotine en een niet-zoete smaak

Stel dat je onderstaande soorten wegwerp e-sigaret krijgt aangeboden. Hoe groot schat je de kans dat je deze zou proberen?

3% van de niet-vapende 15 tot 17-jarigen geeft aan **zeker** een e-sigaret te aanvaarden met nicotine en een niet-zoete smaak. Voor nog 6% is dit waarschijnlijk wel. De hoogste aantrekkingskracht zien we bij de 21 tot 34-jarigen waar 18% aangeeft zeker of waarschijnlijk wel dit type e-sigaret zou aanvaarden.

De aanvaarding van dit type e-sigaret daalt drastisch vanaf 35 jaar.

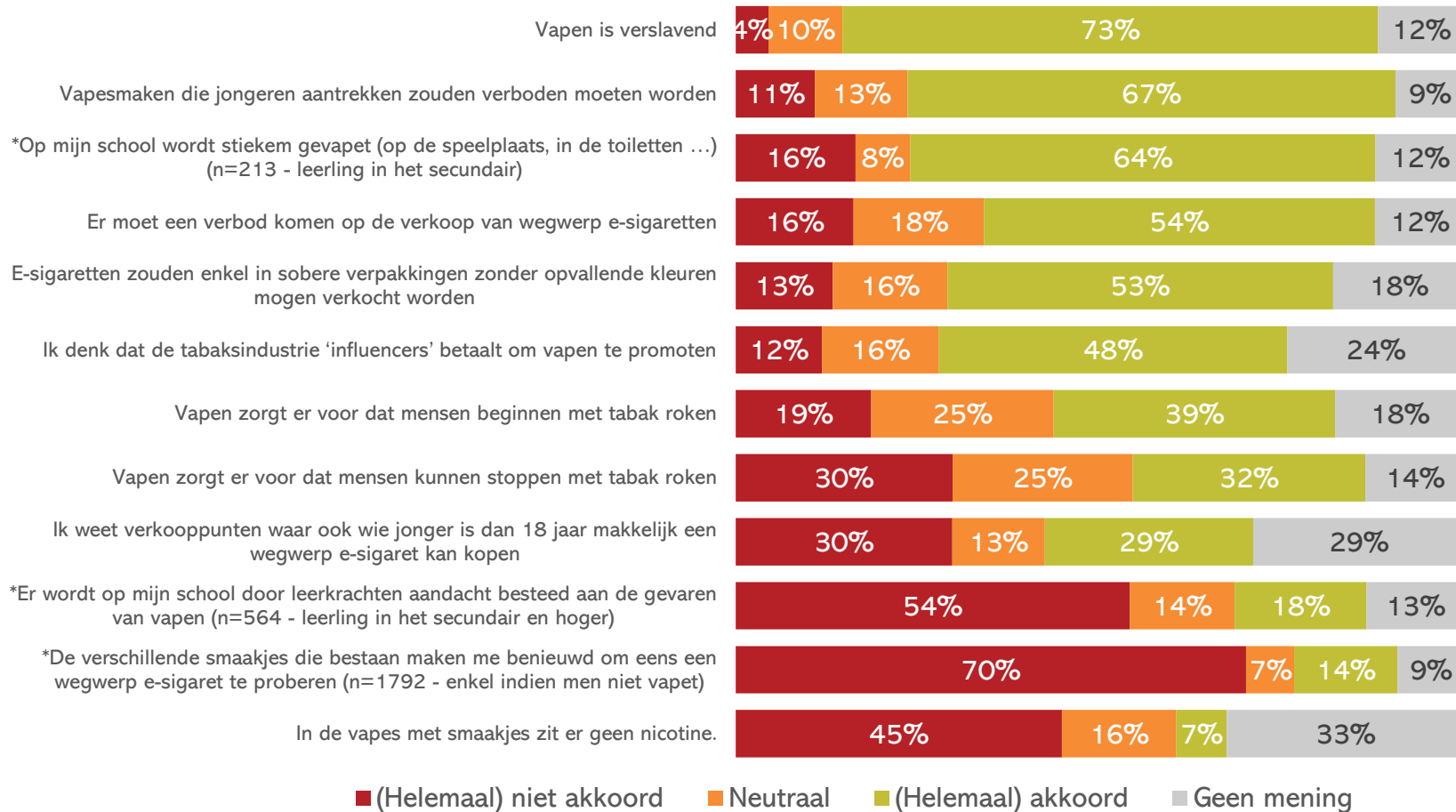
Bij tabak-rokers ligt de aanvaarding het hoogst. De aantrekkingskracht bij mensen die nooit gerookt hebben, is minimaal.

Attitudes

Opinies

In welke mate ga je akkoord of niet akkoord met ieder van onderstaande stellingen?

De meerderheid van de onderzochte steekproef gaat er mee akkoord dat vaperen verslavend is.

Beperkingen / beleid

Meer dan twee derde gaat akkoord dat vapesmaken die jongeren aantrekken verboden zouden moeten worden en ongeveer de helft gaat akkoord dat er een verbod moet komen op de verkoop van wegwerp e-sigaretten.

Nog eens de helft vindt dat e-sigaretten enkel in sobere verpakking verkocht mogen worden.

Hulpmiddel om te stoppen of te starten

39% vindt dat vaperen ervoor zorgt dat mensen beginnen met tabak te roken, 32% vindt dat vaperen ervoor zorgt dat mensen stoppen met tabak roken.

Marketing en verkoop

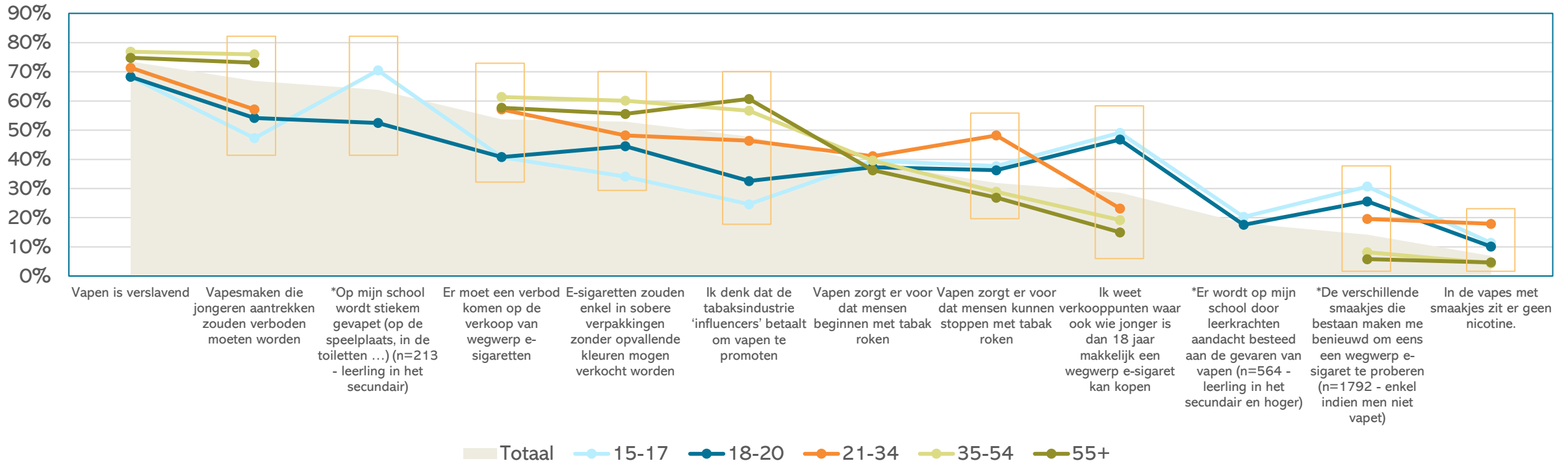
Ongeveer de helft denkt dat de tabakindustrie influencers betaalt om vaperen te promoten. 29% weet van verkooppunten waar ook -18-jarigen makkelijk een wegwerp e-sigaret kunnen kopen.

Aantrekkingskracht van smaakjes bij niet-vapers

14% geeft aan dat de verschillende smaakjes hen benieuwd maakt om een wegwerp e-sigaret te proberen.

Opinies

In welke mate ga je akkoord of niet akkoord met ieder van onderstaande stellingen? (% akkoord)

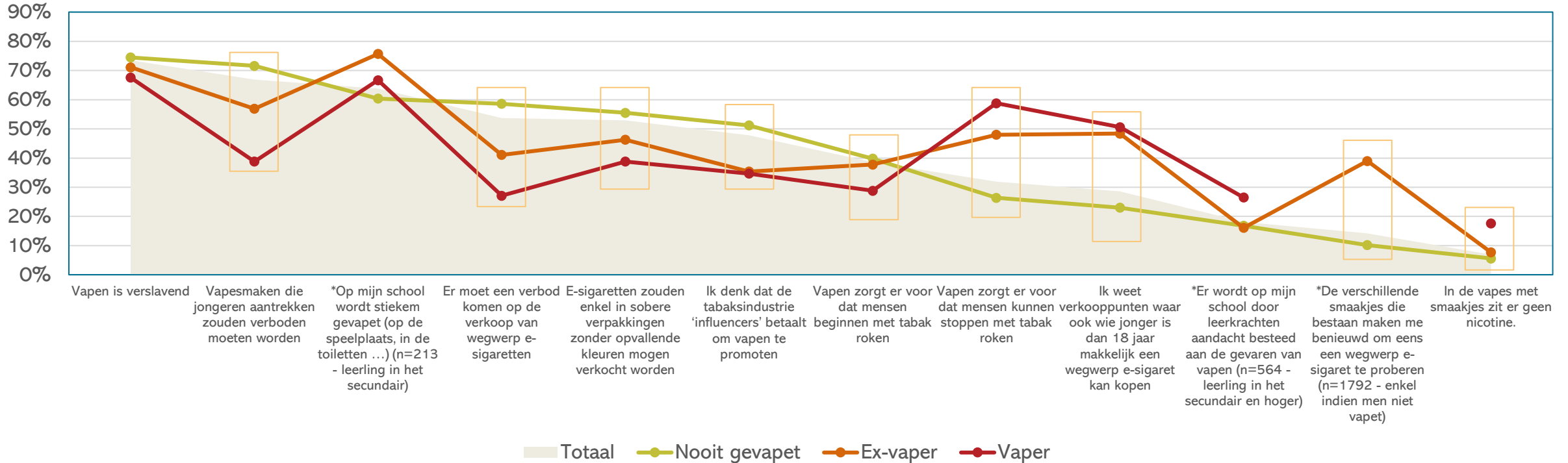

Jongeren vinden minder dan ouderen dat vapesmaakjes verboden moeten worden. 70% van de 16 tot 17-jarigen geeft aan dat er stiekem gevapet wordt op hun school.

Over het algemeen staan de oudere generaties kritischer tegenover vaperen dan de jongere generaties.

Opinies

In welke mate ga je akkoord of niet akkoord met ieder van onderstaande stellingen? (% akkoord)

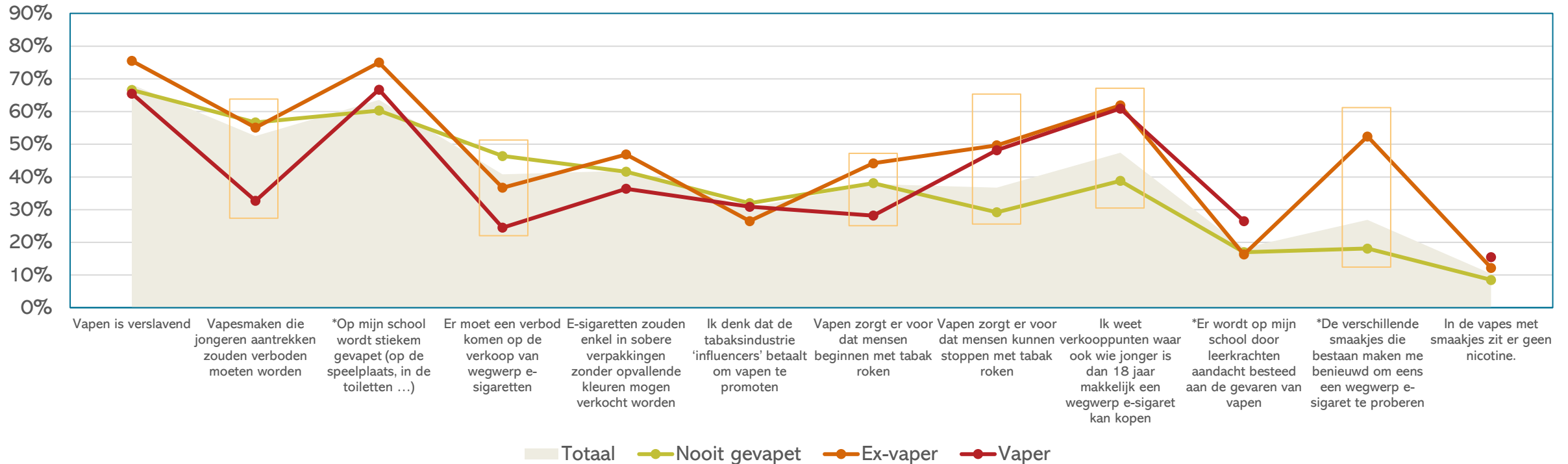

Uiteraard zijn het voornamelijk de vapers en ex-vapers die tegen een restrictie zijn van vaperen. Vapers geven meer aan dan niet-vapers dat vaperen ervoor kan zorgen dat iemand stopt met tabak roken, en dat vaperen enkel verslavend is als er nicotine in zit.

De verschillende smaakjes maken voornamelijk ex-vapers benieuwd om het opnieuw te proberen.

Opinies (15-20 jaar)

In welke mate ga je akkoord of niet akkoord met ieder van onderstaande stellingen? (% akkoord)

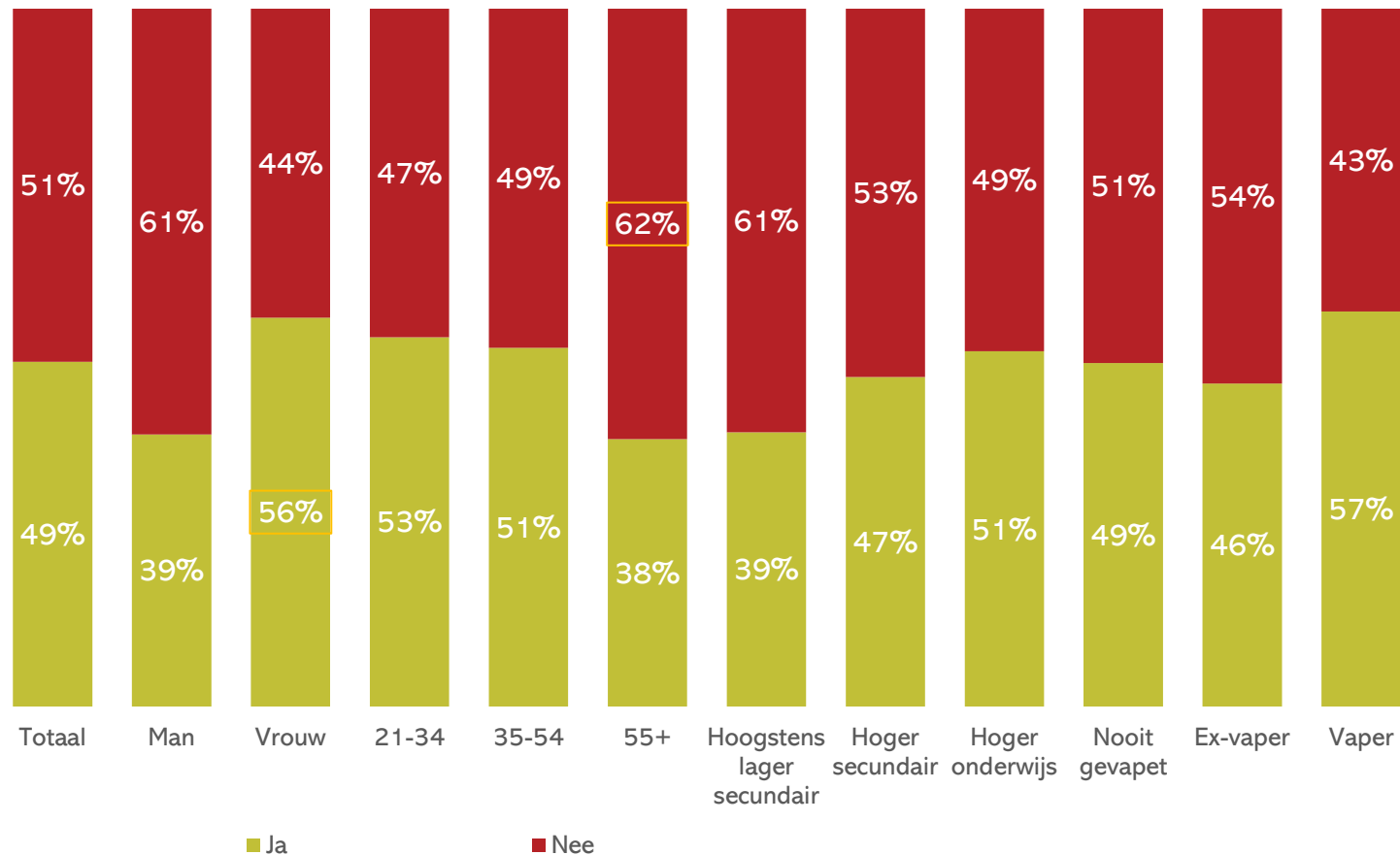
Binnen de groep 15 tot 20-jarigen zijn het ook vapers die meer aangeven dan niet-vapers dat vaperen ervoor kan zorgen dat iemand stopt met tabak roken, en dat vaperen enkel verslavend is als er nicotine in zit. 15 tot 20-jarigen die nooit gevapet hebben zijn minder voorstanders van restricties op vaperen dan oudere leeftijdsgroepen die niet vaperen.

Vapen
thuis?

Gesprekstopic

Wordt er over vaperen gesproken bij jullie thuis?

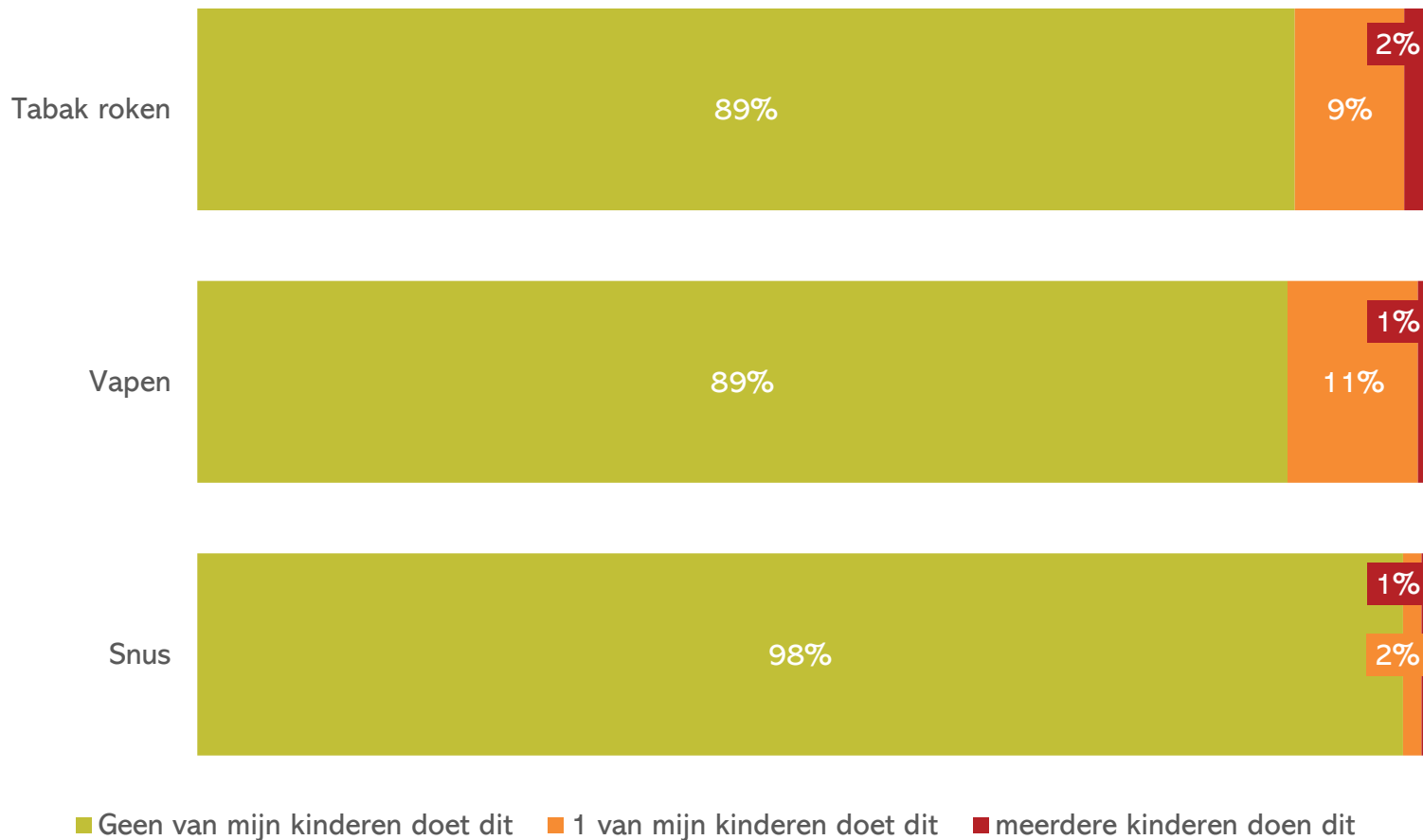

49% van de ouders met inwonende kinderen 12 t.e.m. 20 jaar oud geeft aan dat er over vaperen gesproken wordt thuis.

Het lijkt erop dat deze taak meer bij de moeders wordt gelegd (56%). Bij ouders, ouder dan 55, wordt dit minder besproken.

Vapende kinderen?

Voor zover je weet, hoeveel van jouw kinderen tussen 12 en 20 jaar (12-jarigen en 20-jarigen meegeteld) doen onderstaande zaken?

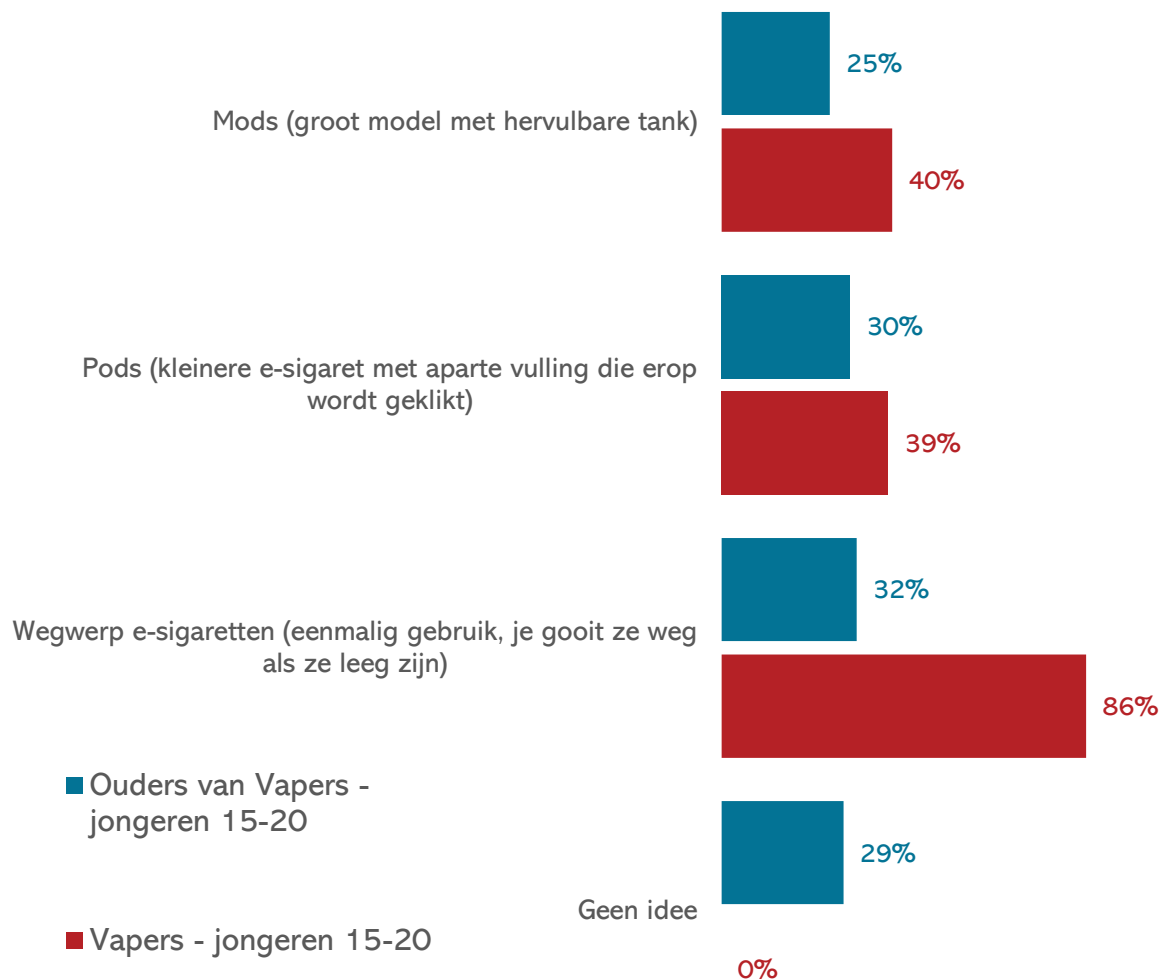
11% van de ouders geven aan dat 1 of meerdere van hun kinderen tussen 12 en 20 jaar tabak roken.

12% van de ouders geven aan dat 1 of meerdere van hun kinderen tussen 12 en 20 jaar vaperen.

3% van de ouders geven aan dat 1 of meerdere van hun kinderen tussen 12 en 20 jaar snus gebruiken.

Vapende kinderen?

Welk type vape / e-sigaret gebruikt/gebruiken jouw kind(eren)?

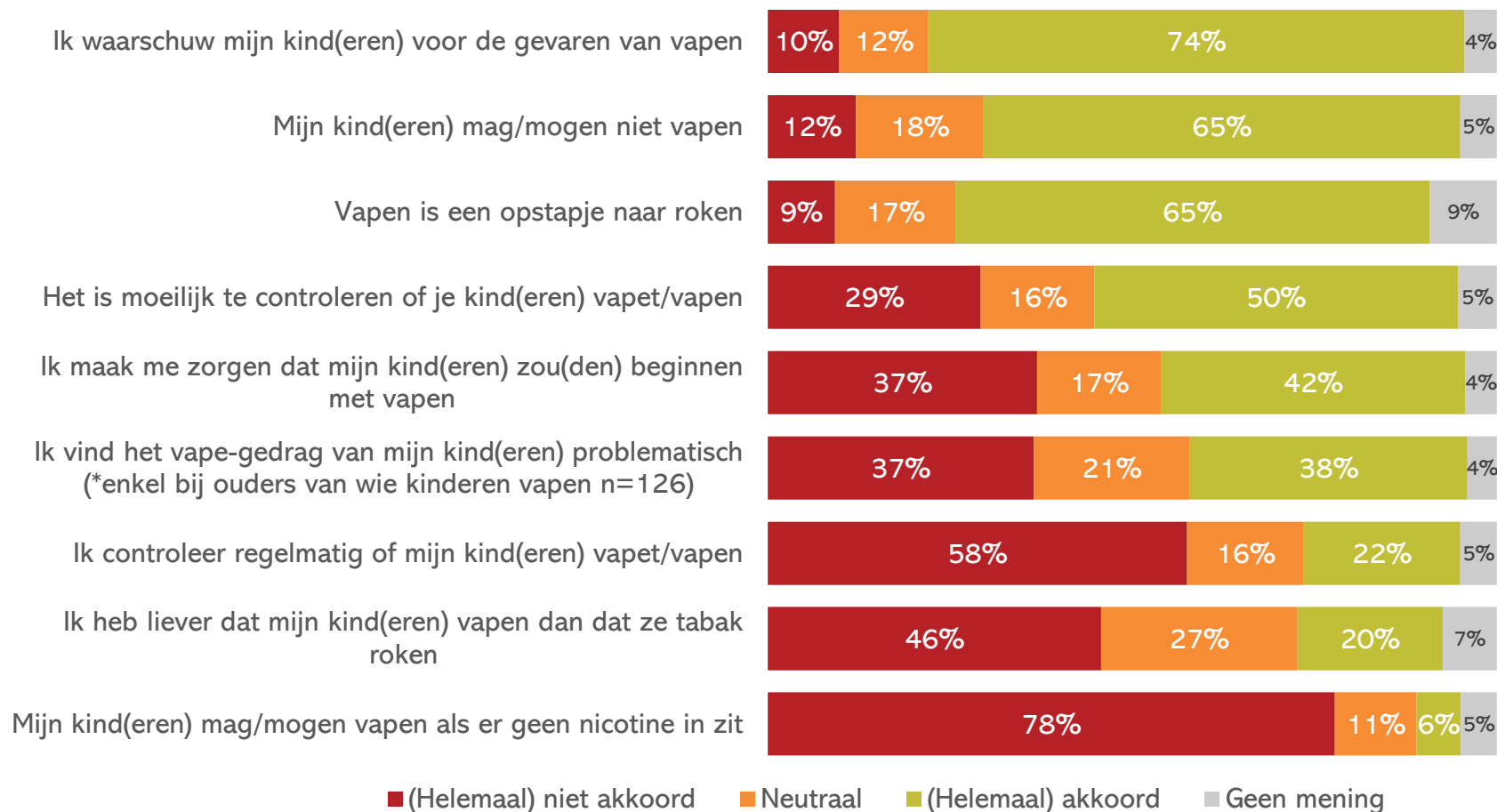

29% van de ouders van vapende kinderen hebben geen idee welk type vape hun kinderen gebruiken.

86% van de vapende jongeren geeft aan wegwerp e-sigaretten te gebruiken terwijl slechts 32% van de ouders dit denkt.

Opinie van de ouders

In welke mate ga je akkoord of niet akkoord met ieder van onderstaande stellingen?

Drie kwart waarschuwt hun kinderen voor de gevaren van vaperen, van ongeveer twee derde van de ouders mogen hun kinderen niet vaperen en wordt vaperen gezien als een opstapje naar roken.

42% maakt zich dan ook zorgen dat hun kinderen zouden beginnen met vaperen.

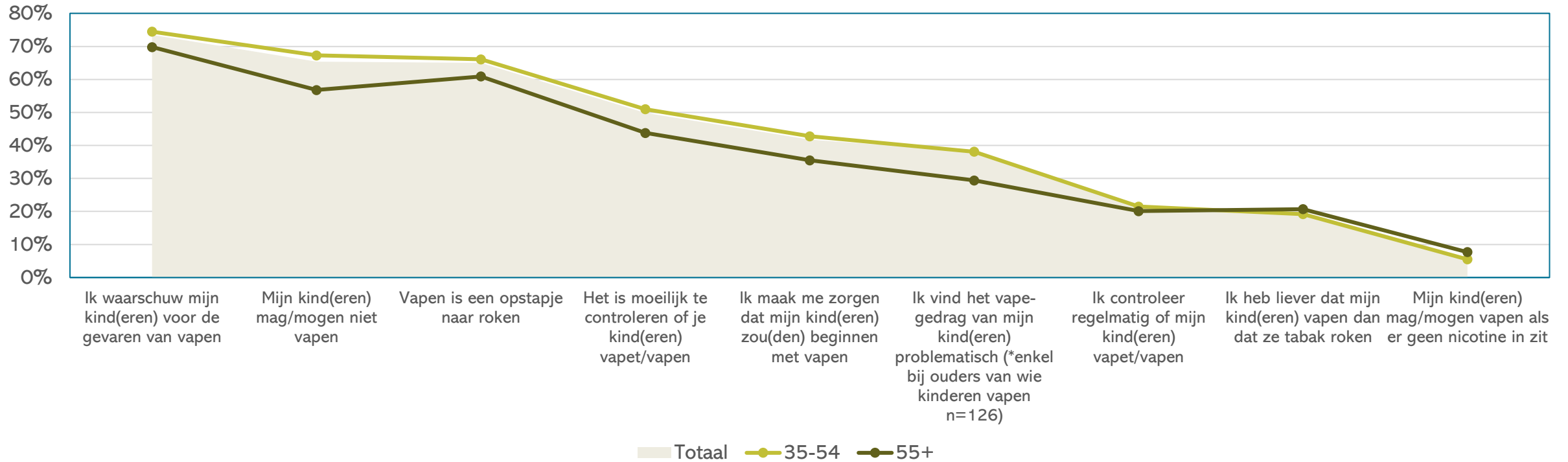
38% van de ouders van vaperende jongeren, vindt het vaperen-gedrag van hun kinderen problematisch, 37% vindt dit niet.

Daarnaast geeft de helft aan dat het moeilijk is om te controleren of kinderen vaperen. 22% geeft aan dat effectief te doen.

20% geeft aan dat ze liever hebben dat hun kinderen vaperen dan dat ze tabak roken. Van 6% van de ouders mogen hun kinderen vaperen.

Opinie van de ouders

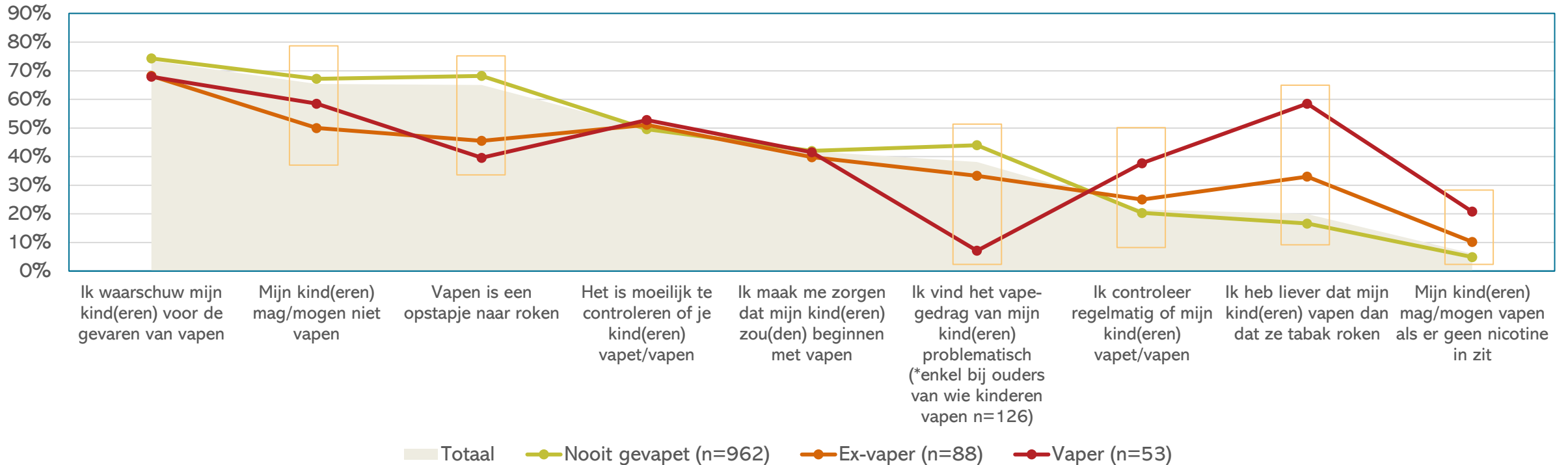
In welke mate ga je akkoord of niet akkoord met ieder van onderstaande stellingen?

Jongere ouders staan kritischer tegenover vaperen dan ouders 55+.

Opinies

In welke mate ga je akkoord of niet akkoord met ieder van onderstaande stellingen? (% akkoord)

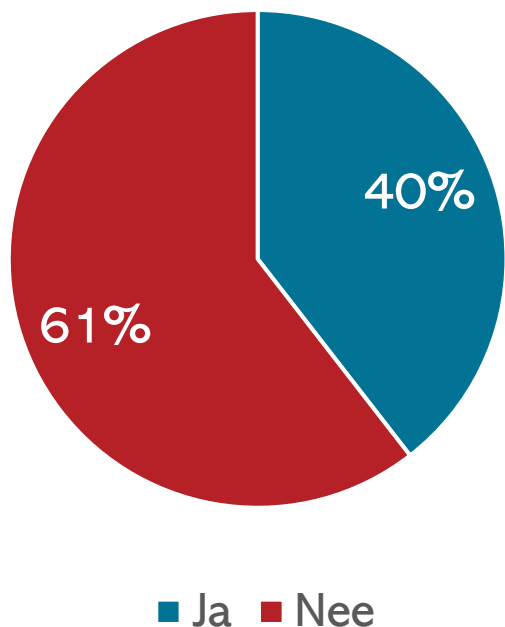
Ouders die vaperen staan wat minder kritisch tegenover vaperen dan ouders nooit gevapet hebben. 20% van de vaperende ouders geven aan dat hun kinderen mogen vaperen als er geen nicotine in zit, 60% van hen geeft aan dat ze liever hebben dat hun kinderen vaperen dan dat ze zouden tabak roken. Ze vinden ook het minst dat vaperen een opstapje is naar roken.

Vapen Op school?

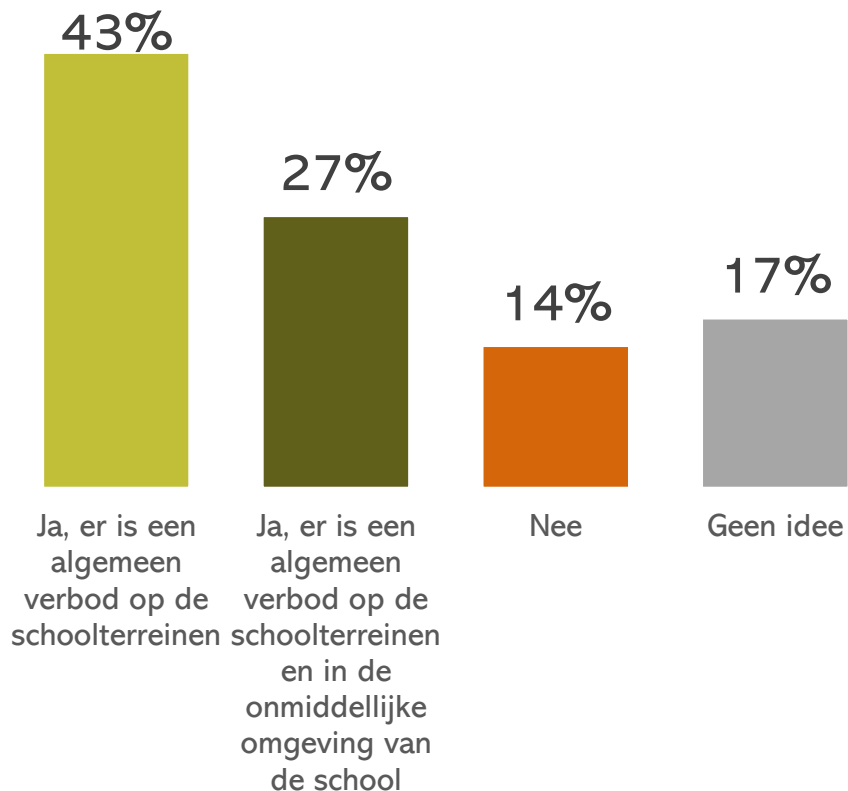

Aandacht

Wordt er, voor zover je weet, in lessen aandacht aan 'vapen' besteed (door jezelf of door collega's)?

Staat er iets in het schoolreglement over 'vapen'?

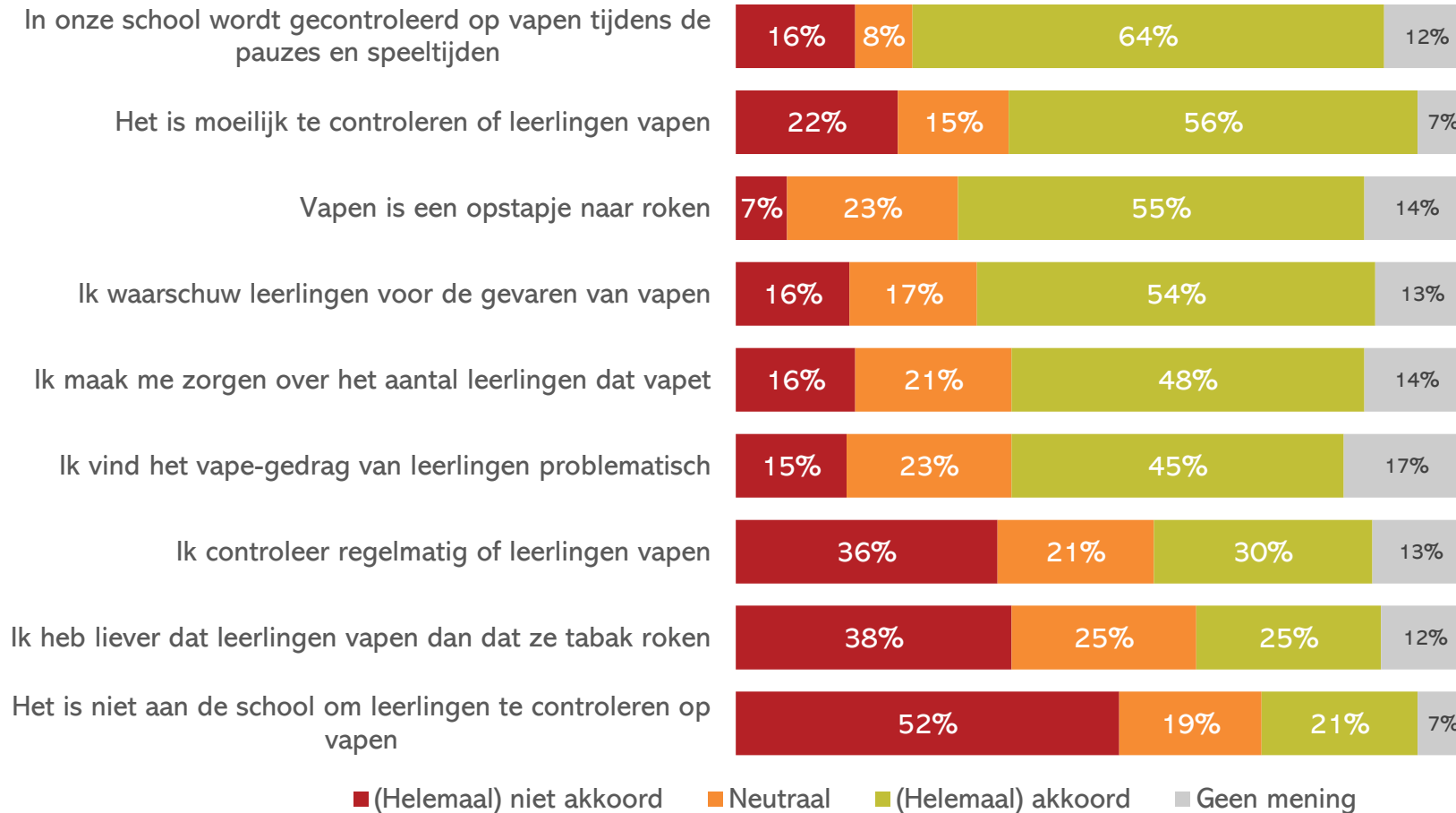
40% van het pedagogisch personeel in scholen geeft aan dat er in de lessen aandacht aan vaping wordt besteed.

In 43% van de scholen is er een algemeen verbod op de schoolterreinen, 27% van de scholen breidt dit nog uit naar de onmiddellijke omgeving van de school.

In 14% van de scholen staat er niks in het schoolreglement over vaping. 17% heeft geen idee of er iets over vaping in het schoolreglement staat.

Opinie van de school

In welke mate ga je akkoord of niet akkoord met ieder van onderstaande stellingen?

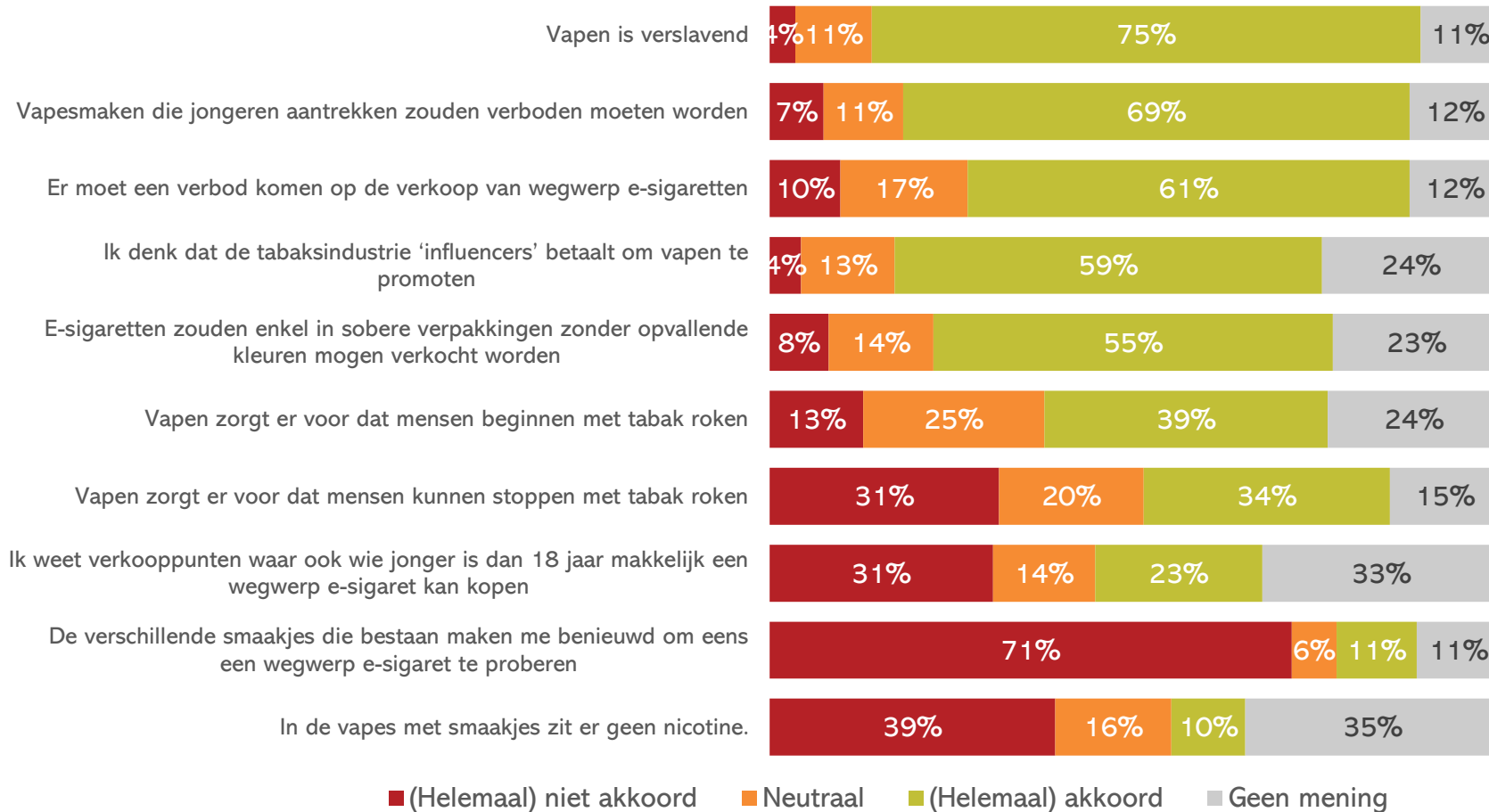
Gelijkaardig aan de ouders, heerst er een bezorgdheid over vaperen bij het pedagogisch personeel. Tegelijk geeft 56% aan dat vaperen op school moeilijk te controleren is (30% geeft regelmatig leerlingen te controleren). 21% van het pedagogisch personeel geeft aan dat het niet aan de school is om leerlingen te controleren op vaperen.

Ongeveer de helft maakt zich zorgen over het aantal leerlingen dat vaperen. En 45% vindt het vaperen-gedrag van leerlingen problematisch.

Er is geen verschil in opinie merkbaar tussen leerkrachten, directies en zorgcoördinatoren.

Opinie van de school

In welke mate ga je akkoord of niet akkoord met ieder van onderstaande stellingen?

Pedagogisch personeel heeft dezelfde kijk op de problematiek als de onderzochte steekproef van ouders.

Beperkingen / beleid

Meer dan twee derde gaat akkoord dat vapesmaken die jongeren aantrekken verboden zouden moeten worden en 61% gaat akkoord dat er een verbod moet komen op de verkoop van wegwerp e-sigaretten.

Nog eens de helft vindt dat e-sigaretten enkel in sobere verpakking verkocht mogen worden.

Hulpmiddel om te stoppen of te starten

39% vindt dat vaperen ervoor zorgt dat mensen beginnen met tabak te roken, 34% vindt dat vaperen ervoor zorgt dat mensen stoppen met tabak roken.

Marketing en verkoop

59% denkt dat de tabakindustrie influencers betaalt om vaperen te promoten. 23% weet van verkooppunten waar ook -18-jarigen makkelijk een wegwerp e-sigaret kunnen kopen.

Aantrekkingskracht van smaakjes bij niet-vapers

11% geeft aan dat de verschillende smaakjes hen benieuwd maakt om een wegwerp e-sigaret te proberen.

Er is geen verschil in opinie merkbaar tussen leerkrachten, directies en zorgcoördinatoren.

INDI ville

COLLECTIEF VOOR
ONDERZOEK EN
ADVIES OVER
MAATSCHAPPIJ,
POLITIEK EN MEDIA

*Anne Borgers | Colin Sanders | Wouter Samyn
Jurgen Minnebo | Jo Steyaert | Robin Lagrou
Stéphanie Busschaert | Jan Verbelen*

